Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 48 (7789). 11 март, 1982 йил. ПАЙШАНБА. Баҳоси 3 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИНИНГ ДАЛАЧИЛИК БРИГАДАЛАРИ ҲУЗУРИДА ЁРДАМЧИ ЧОРВАЧИЛИК ХЎЖАЛИКЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ОИД ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети далачилик бригадалари ҳузурида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун қўшимча резервлардан фойдаланиш имконини беради, деб ҳисоблайди. Сурхондарё областидаги барча 2592 та далачилик бригадасининг меҳнаткашлари бу йил 6—8 бошдан қорамолни сўқим қилиб, ҳар бир бригадада ўрта ҳисобда камида икки тонна қўшимча гўшт етиштиришга қарор бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Сурхондарё области далачилик бригадалари коллективларининг гўшт ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш учун ёрдамчи чорвачилик хўжаликлари ташкил этиш борасидаги қимматли тажрибаси ва ташаббусини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, республика колхоз ва совхозларининг бошланғич партия ташкилотларига ҳар бир бригадада ички имкониятлардан фойдаланиш ҳисобига чорва моллар, паррандаларни боқиш мақсадида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш соҳасида далачилик бригадаларининг коллективларида конкрет ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ўтказиш топширилди.

СОВЕТ—ФИНЛЯНДИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

9 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарёвнинг СССР Олий Совети Президиуми таклифига биноан амалий визит билан Совет Иттифоқига келган Финляндия Республикаси президенти М. Койвисто билан музокаралари бўлиб ўтди.

Л. И. Брежнев музокаралар вақтида Совет Иттифоқи Совет давлатининг бунёдкори В. И. Ленин асос солган Финляндия билан мустаҳкам дўстлик, яхши қўшничилик ва кенг миқёсдаги ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун муттасил ҳаракат қилиб келаётганини таъкидлади.

Финляндия, деди М. Койвисто, президентлардан Ю. К. Паасикиви билан У. Кекконен ишлаб чиққан ташқи сиёсат йўлини муттасил давом эттираберади. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил шартномаси асосида СССР билан муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш бу йўлда марказий ўрин олади.

Л. И. Брежнев ва М. Койвисто иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг ривожини юксак баҳоладилар. 1948 йил шартномасида белгиланган ҳамда кейинги йилларда қабул қилинган қўшма ҳужжатларда тасдиқланган йўл Совет Иттифоқи билан Финляндиянинг узоқ муддатли манфаатларига мос бўлиб тушади, улар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни муттасил ва барқарор тарзда ривожлантиришни таъминлайди, Совет—Финляндия муносабатларини Европа сиёсатининг салмоқли ижобий омилига айлантиради, деб таъкидлашди улар. СССР билан Финляндия ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорлик турли ижтимоий тузумдаги мамлакатлар тинч-тотув яшаши принциплари самарадорлигининг, шунингдек Хельсинки Якунловчи акти қоидалари амалий равишда рўёбга чиқарилаётганлигининг ёрқин намунасидир.

Савдо-иқтисодий, саноат ва илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда чуқурлаштиришнинг 1995 йилгача амал қилувчи узоқ муддатли программасига мувофиқ ривожланиб бораётган анъанавий Совет—Финляндия савдо-иқтисодий алоқалари кенг миқёсда, доимо ўсиб бораётганлиги қайд этилди. Иккала мамлакатнинг ҳар икки мамлакат территориясида катта-катта саноат, энергетика объектлари ва бошқа объектлар қурилишидаги кенг ҳамкорлиги ўзаро фойда келтирмоқда.

Актуал халқаро проблемаларни кўриб чиқиш чоғида тинчликни сақлаб қолишга ва кескинликни юмшатиш жараёнини янада ривожлантиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга, халқаро муносабатлардаги мавжуд кескинликни тугатишга ва давлатлар ўртасидаги тенг ҳуқуқли ҳамкорликни ривожлантиришга тааллуқли масалалар юзасидан иккала мамлакатнинг позициялари бир-бирига мос эканлиги қайд этилди.

Совет Иттифоқи, деди Л. И. Брежнев, Қўшма Штатлар, НАТО блоки ўтказаётган хатарли муҳолифлик, қуролланиш пойгасини кучайтириш йўлини ҳамда Европа ва халқаро хавфсизлик манфаатларига зарар етказиб, вужудга келган ҳарбий мувозанатни бузиш учун қилаётган уринишларни кескин қоралайди. СССР проблемаларни ҳеч кимнинг хавфсизлигига зарар етказмай ва Европадаги ҳарбий қаршима-қаршилик даражасини камайтирадиган тарзда музокаралар орқали ҳал этиш йўлини қидириш тарафдоридир.

Хельсинкидаги умумевропа кенгаши бошлаб берган Европа жараёнини давом эттириш муҳимлиги таъкидланди. Л. И. Брежнев билан М. Койвисто Мадрид учрашуви муҳим ижобий натижалар билан тугалланиши, шу жумладан, Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда қуролсизланишга бағишланган конференция чақириш тўғрисида қарор қабул қилиниши зарурлигини айтдилар.

Европа шимолидаги аҳволни муҳокама қилиш чоғида Финляндиянинг бу регионда ядросиз зона вужудга келтириш тўғрисидаги ҳаммага маълум таклифининг актуаллиги таъкидланди. Совет Иттифоқининг ижобий позицияси бу таклифни амалий равишда рўёбга чиқариш учун муҳим аҳамиятга эга эканини М. Койвисто уқтириб ўтди.

Музокаралар дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

9 март куни СССР Олий Совети Президиуми билан СССР ҳукумати Катта Кремль саройида Финляндия Республикасининг президенти М. Койвисто шарафига зиёфат бердилар.

М. Койвистога ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар зиёфатда у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, Н. А. Тихонов, А. А. Громико, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР Давлат Комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам президент жаноблари!

Муҳтарам финляндиялик меҳмонлар!

Ўртоқлар!

Биз Москвада президент Койвисто жанобларини ҳамда у билан бирга келган дўст Финляндиянинг давлат ва сиёсат арбобларини, савдо-саноат доираларининг намояндаларини қувонч билан самимий табриклаймиз.

Президент жаноблари, Сиз Финляндия давлатининг бошлиғи сифатидаги биринчи чет эл визитингизни Совет Иттифоқидан бошладингиз. Буни биз Сизнинг мамлакатингизда СССР билан муносабатларга муҳим аҳамият берилаётганининг далили деб биламиз. Совет ташқи сиёсатида Финляндия билан яхши қўшничиликни мустаҳкамлаш йўли ҳам ғоят муҳим, айтишим мумкинки, алоҳида ўрин олиб турибди.

1948 йилда дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартнома имзоланиши билан мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро муносабатларда бурилиш содир бўлганлиги ҳаммага маълум. Аввал бошданоқ бу шартнома ўз муносабатларини тўла ҳурмат ҳамда бир-бирининг ҳуқуқлари ва манфаатларини амалда эътиборга олиш, тинчликни мустаҳкамлаш тўғрисида биргаликда ғамхўрлик қилиш асосига қуришга қарор берган тенг ҳуқуқли шериклар ўртасидаги шартнома бўлсин, деб ўйланган эди.

Бундай муносабатлар ўз-ўзидан вужудга келиб қолмади. Бунинг учун ҳар иккала томон кўп йил мобайнида собитқадам иш олиб боришига тўғри келди. Иккала мамлакат раҳбарларининг мунтазам учрашувлари ва шахсий алоқалари бу ишга салмоқли ҳисса қўшаётганини тажриба кўрсатиб турибди. Сизнинг Москвага келишингиз шу фойдали ва самарали анъананинг давомидир.

Энг яхши ҳакам бўлмиш замон бундай ёндашувнинг самарадорлигини тасдиқлади. Ўтган йиллар мобайнида Финляндиянинг мустақил тинчликсевар сиёсати негизлари мустаҳкамланди. Биз буни астойдил табриклаймиз.

Финляндия тимсолида Совет Иттифоқининг яхши, хайрихоҳ қўшниси борлигини биламиз. Мамлакатимизнинг Финляндияга нисбатан яхши ниятли ва одилона муносабатига Финляндия ҳам ишонч ҳосил қилди, деб ўйлайман. Совет Иттифоқи ҳеч қачон Финляндияга ўз фикрларини зўрлаб қабул қилдиришга, унинг ички ишларига аралашишга интилган эмас.

СССР ва Финляндия халқлари ўртасидаги ўзаро ҳурмат ҳамда ўзаро ишонч доимо ўсиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Иккала давлат раҳбарлари ўртасида ҳам ўзаро ҳурмат ва ўзаро ишонч ўсиб, мустаҳкамланиб бораётганлигининг аҳамияти катта.

Иккала мамлакат ўзларининг тенг ҳуқуқли ҳамкорлигидан ҳамма соҳаларда — экономикада ҳам, маданиятда ҳам, сиёсатда ҳам кўпгина фойда олиб келди ва олиб турибди.

Шу салмоқли натижаларга эришишга Финляндиянинг таниқли давлат арбоблари — президентлар Паасикиви ва Кекконен унутилмас ҳисса қўшдилар.

Совет—Финляндия муносабатларини кўпинча турли социал системаларга мансуб давлатлар тинч-тотув яшашининг яхши намунаси деб атайдилар. Бу, шубҳасиз, тўғри. Менга қолса, бу муносабатлар катта давлат билан унинг нисбатан кичик қўшниси ўртасидаги яхши, тўғри йўлга қўйилган муносабатларнинг намунасидир, деган сўзларни ҳам қўшган бўлур эдим.

Сиз билан бизнинг ўртамиздаги муносабатларга асос қилиб олинган яхши негизлар дунёда кенгроқ қўлланилганида, эҳтимолки, планетамизда кескинлик ва можаролар манбалари анча камроқ бўлур эди.

Масалан, Кариб ҳавзасидаги ва Марказий Америкадаги аҳволни олиб кўринг. Бу жойлардаги аҳвол жуда кескинлашиб бормоқда. Ҳамон Вашингтондан Куба ва Никарагуа шаънига қилинаётган дўқ-пўписаларни биз қатъиян қоралаймиз. АҚШнинг Сальвадордаги ватанпарвар, эркесевар кучларни бостиришга интилаётган қонхўр ҳарбий хунта диктатураси тарафида туриб шу мамлакатнинг ишларига аралашаётганини тинчлик иши учун бемаъниларча ва ҳаддан ташқари хатарли иш деб ҳисоблаймиз.

Бу ерда ҳам тинчлик ва хавфсизлик йўли бир давлатнинг ўз иродасини бошқа давлатларга тиқиштириш орқали эмас, балки ҳар бир халқнинг ўз турмушини ўзи хоҳлаганидек қуриш ҳуқуқини амалда ҳурмат қилиш орқали ўтишига ишончимиз комил. Яқинда Никарагуа ҳукумати ўртага ташлаган тинчликсевар ва амалий таклифлар, бизнинг назаримизда, айни шу мақсадларга хизмат қилади.

Бу райондаги ҳозирги вазиятдан ташвишланаётганини изҳор этган Мексика президентининг баъзи фикрлари ҳам худди шу руҳдадир. Куба ва Никарагуа раҳбарлари бу фикрларни Марказий Америкадаги кескинликни юмшатишга интилиш деб ҳисоблаганликлари бизга мутлақо тушунарлидир. Бу интилиш ялпи тинчлик ишига ҳам фойда келтирган бўлур эди. Совет Иттифоқи — воқеаларнинг шу йўлдан бориши тарафдоридир.

Президент жаноблари, уруш ва тинчлик масалаларида Финляндия бетараф эмаслигини биламиз. Халқаро ишларда унинг овози яхши эшитилиб турибди, бу овоз тинчлик фойдасини кўзламоқда ва урушга қаршидир.

Сизга маълумки, Совет Иттифоқи кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш учун, ҳарбий қаршима-қаршиликни камайтириш учун, Европада хавфсизлик ва тинч ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун актив ҳаракат қилмоқда.

Хуллас, бу соҳада сиз билан бизнинг ўртамизда биргалашиб ҳаракат қилиш учун катта имкониятлар бор. Бу гап, жумладан, Мадрид учрашувида самарали натижаларга эришиш соҳасидаги куч-ғайратларга ҳам тааллуқлидир, бундай натижалар қитъамиздаги хавфсизликни мустаҳкамлаш соҳасида янги қадамлар қўйиш йўлини очган бўлур эди.

Сўзимнинг охирида шуни таъкидлаб ўтмоқчиман: биз билан Финляндия президенти ўртасида бугун ўтказилган фикрлашув Совет—Финляндия ҳамкорлигини бундан буён ҳам самарали ривожлантириш учун яхши имкониятлар борлигини кўрсатди.

Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги дўстлик, ўзаро ишонч ва ҳамкорлик келгусида ҳам мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

Финляндия Республикасининг бошлиғи президент Мауно Койвистонинг сиҳат-саломатлиги ва муваффақиятлари учун!

Барча финляндиялик меҳмонларимизнинг сиҳат-саломатлиги учун!

* * *

М. Койвисто жавоб нутқи сўзлади.

М. КОЙВИСТО нутқи

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари!

Азиз дўстлар!

Мен Финляндия Республикасининг президенти вазифасини ижро этишга киришишим биланоқ дарҳол Совет Иттифоқига амалий визит қилаётганлигим менга алоҳида қувонч бахш этади. Мен буни Совет Иттифоқидагилар ўзининг шимоли-ғарбдаги қўшниси билан тинч-тотув яшаш принциплари асосига қурилган яхши муносабатларни давом эттиришга ҳурмат билан қараётганлигининг янги ифодаси деб биламан. Биз буни юксак қадрлаймиз.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, дўстона таклифингиз учун ва бу ерда, Москвада бизга кўрсатилган иззат-икром учун СССР Олий Совети Президиумига ва шахсан Сизга ўз номимдан ва менга ҳамроҳ бўлиб келган кишилар номидан астойдил миннатдорчилик изҳор этаман. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари, шахсан Сиз билан,

(Давоми 2-бетда).

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ ДАЛАЧИЛИК БРИГАДАЛАРИ ҲУЗУРИДА ЁРДАМЧИ ЧОРВАЧИЛИК ХЎЖАЛИКЛАРИНИ РИВОШЛАНТИРИШГА ОИД

ТАДБИРЛАР

Сурхондарё областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча тармоқларини ривожлантиришда муайян муваффақиятларга эришдилар. Гўшт етиштиришни кўпайтириш ўн биринчи беш йилликнинг марказий вазифаларидан биридир. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш билан бир қаторда корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликлари тармоғини кенгайтириш, гражданларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларидаги чорва туёғини кўпайтириш ана шу вазифаларни ҳал этишда муҳим роль ўйнаши керак. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида шу масалага катта эътибор берилди ва партия XXVI съезди белгилаган озиқ-овқат программасининг муҳимлиги яна бир марта таъкидлаб ўтилди.

Бугунги кунда ҳамма жойда — саноат корхоналари ҳузурида, транспорт, қурилиш ташкилотларида, савдо ва матлубот кооперацияси системасида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилмоқда, гражданларнинг тобора кўпчилиги шахсий хўжаликларида чорва ва парранда боқа бошладилар. Далачилик бригадалари ҳузурида ёрдамчи чорвачилик хўжаликларини ташкил этиш тажрибаси ўзининг яхши жиҳатларини кўрсатди.

Областда ишга жонбозлик билан киришиб дуруст натижаларга эришган пахтачилик коллективлари оз эмас. Қумқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳасан Мухторов ва Гагарин районидаги «Пограничник» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Эшмамат Бўриев бошчилик қилаётган бригадалар меҳнаткашлари қимматли ташаббус кўрсатдилар. Ташаббуснинг муҳимлиги шундан иборатки, мазкур бригадаларнинг коллективлари пахтадан мўл ҳосил олиш ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш учун айни бир вақтда курашишга аҳд қилдилар. Илғорларнинг ташаббусини областдаги пахтачилик бригадалари маъқулладилар. Ўтган йилнинг ўзидагина 352 та ана шундай бригада бор эди.

Ташаббускорлардан ўрганса, ўрнак олса арзийдиган ишлар бор. Ўтган йили Х. Мухторов бригадасида беш қорамол сўқим қилиниб, ҳар бир жониворнинг тирик вазни ўртача ҳисобда 400 килограммга етказилди, Э. Бўриев бригадасида эса 15 бош мол сўқим қилиниб, бир йил ичида 5 тонна гўшт етиштирилди.

Жарқўрғон районидаги «Социализм» колхозидан КПСС XXVI съезди делегати Ҳавохон Абдуллаева раҳбарлик қилаётган пахтакорлар бригадасининг аъзолари бу ишда яхши тажриба тўпладилар. Бригадада 14 бош қорамол парвариш қилинмоқда ва ўтган йили 5 тонна гўшт етиштирилди. Ленин йўли районидаги Буденний номли совхоздан СССР Олий Советининг депутати, СССР давлат мукофотининг лауреати Холмўмин Сафаров бошлиқ бригада деҳқонлари ўзларининг ёрдамчи хўжаликларидаги ўн новвосдан ҳар бирининг тирик вазнини 450 килограммга етказдилар. Шеробод районидаги В. Қодиров номли совхоздан Ўктам Ҳасанов бошчилик қилаётган бригада меҳнаткашлари эса мавжуд беш бош новвоснинг ҳар бирини 500 килограммгача семиртирдилар. Ангор районидаги Куйбишев номли колхоздан Ҳайдар Бозоров ва «Коммунизм» колхозидан Бозор Жўрақулов бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар муваффақиятли ривожлантирилмоқда.

Бу йил гўшт, тухум етиштиришни кўпайтириш учун илғор коллективлардан ўрнак олиб, областнинг кўпгина далачилик бригадаларида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилади. 2592 та бригаданинг ҳар бирида қорамолларни 6—8 бошга, жониворларнинг ўртача вазнини 400—450 килограммга етказиш кўзда тутилмоқда.

Ёрдамчи хўжаликлар учун ем-хашакни бригадалар ўз кучлари билан тайёрлайдилар. Бунинг учун илгари фойдаланилмаётган ерларнинг ҳаммасига озуқабоп экинлар экилади. Оралиқ ва такрорий экинлар экишни ҳам кенг жорий этиш, ариқ-зовурлар бўйидаги, карталарнинг чеккаларидаги ва табиий ўтўлан ўсадиган бошқа жойлардаги хашакларни тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Шу йил областнинг барча бригадаларида 15600 бош қорамол парвариш қилинади, уларда гўшт етиштириш 6200 тоннага етади ёки ҳар бир бригадага камида икки тоннадан гўшт тўғри келади. Олтинсой районидаги далачилик бригадаларида йилига 350 тонна, Ангор районида — 350 тонна, Бойсун районида — 250 тонна, Гагарин районида — 800 тонна, Денов районида — 500 тонна, Жарқўрғон районида — 500 тонна, Қумқўрғон районида — 550 тонна, Ленин йўли районида — 700 тонна, Сариосиё районида — 540 тонна, Термиз районида — 300 тонна, Шеробод районидаги далачилик бригадаларида 500 тонна гўшт етиштирилади.

Тажриба шуни кўрсатдики, ёрдамчи чорвачилик хўжаликларни юритиш далачилик бригадаларининг асосий ишида уларга мутлақо ҳалақит бермайди. Шу билан бирга гўшт ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга салмоқли ҳисса қўшилади.

Биз КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматини ишонтириб айтамизки, КПСС XXVI съезди олға сурган озиқ-овқат программасини амалга оширишда актив қатнашиб, бу соҳадаги ишларни моҳирлик билан ташкил этиб, далачилик бригадаларимизнинг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун ҳамма ишни қиладилар, пахта, дон, сабзавот, мевадан рекорд ҳосил етиштирадилар, аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган талаб — эҳтиёжларини тўлароқ қондиришдан иборат энг муҳим масалани ҳал этишга муносиб ҳисса қўшадилар.

ТАДБИРЛАР ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

● СИЗ суратда кўриб турган Калинин районидаги «Назарбек» совхозининг илғор сут соғувчилари М. Пошшахўжаева [чапдан], М. Аъзамова ва А. Усмоновалар юбилей шарафига мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил ҳар бир сигирдан 4200 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган.

А. Абалян фотоси.

МУКОФОТ РУҲЛАНТИРАДИ

ТОШКЕНТ тракторсозлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида пландан ташқари бир ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Пахтакор республикаларнинг деҳқонлари улардан кўп миқдорда трактор, прицеп, запас қисмлар олдилар. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган юксак натижалари учун СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводининг коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди, унинг номи СССР халқ хўжалик ютуқлари виставкасидаги Бутуниттифоқ Фахрий тахтага ёзиладиган бўлди.

9 март куни завод маданият саройида юксак мукофотни топширишга бағишланган тантанали йиғилиш ўтказилди. Қизил байроқни корхонага Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев топширди.

Йиғилишда сўзга чиққан тракторсозлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик билдирдилар, корхона коллективи СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб оладилар, деб ваъда бердилар.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети область шаҳарлари саноат корхоналари ва ташкилотларининг колхозлар, совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича мусобақаси 1981 йил якунларини кўриб чиқдилар.

Область шаҳарлари саноат, қурилиш, транспорт корхоналари ва бошқа ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг 1981 йил 12 мартдаги «Область корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг 1981 йилда колхозлар ва совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошира бориб, 1981 йилда колхозлар, совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича маълум ишларни қилдилар.

Оталиқ корхоналари, ташкилотлари коллективлари чорвачилик фермалари, ёзги бўрдоқига боқиш майдончаларини қуриш ва ремонт қилиш, уларни механизациялаш, озуқа цехларини реконструкция қилиш ва жиҳозлаш, ободонлаштириш бўйича ёрдам кўрсатдилар. Чигит экиш ва пахтани йиғиб-териб олиш даврида қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш, корхоналарда тайёрланган механизаторларни хўжаликларга юбориш, техника воситаларини, эҳтиёт қисмлар ва минерал ўғитларни етказиб бериш юзасидан аниқ ёрдам кўрсатилди. Шаҳарликларнинг кучи билан 80 минг тоннадан ортиқ дағал ем-хашак тайёрланди, 80 минг тоннадан кўпроқ пахта йиғиб олинди.

Оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича амалга оширилган жами иш ҳажми салкам 6 миллион сўмликни ташкил этди.

Область шаҳарлари корхоналари ва ташкилотлари ирригация тармоқлари, дала шийпонлари, уй-жойлар, болалар боғчалари, клублар, мактаблар ва бошқа муассасаларни қуриш ҳамда ремонт қилишда катта ёрдам кўрсатдилар.

Оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича шартнома мажбуриятларининг бажарилишида Ангрен шаҳар меҳнат коллективлари юксак кўрсаткичларга эришдилар. Жумладан, шаҳарликлар кучи билан Бўка районидаги хўжаликларда 7 та чорвачилик биноси, 12 та дала шийпони реконструкция қилинди, механика устахоналари учун 62 минг сўмликдан кўпроқ инструментлар, эҳтиёт қисмлар ва асбоб-ускуналар ажратилди, 18,5 минг тонна пахта йиғиб-териб олинди, 9 минг тонна дағал ем-хашак тайёрланди. Ангрен шаҳар меҳнаткашлари бу районда оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича ҳаммаси бўлиб 700 минг сўмлик иш бажардилар.

Бекобод ва Янгийўл шаҳарлари меҳнат коллективлари ҳам колхоз-совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатишда яхши натижаларга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети оталиқ ёрдами беришда энг яхши кўрсаткичга эришган **Ангрен шаҳар** (шаҳар партия комитетининг секретари М. М. Орифжонов, шаҳар ижроия комитетининг раиси Д. К. Бабкин ўртоқлар) корхоналари ва ташкилотлари коллективларини социалистик мусобақа ғолиби деб топдилар. Ўзбекистон Компартияси область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроғи Ангрен шаҳар корхоналари ва ташкилотлари коллективларида қолдирилди.

Олмалиқ, Бекобод ва Янгийўл шаҳарлари корхоналари коллективларининг 1981 йилда колхозлар, совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Оталиқ ёрдами кўрсатишни ташкил этишда фаол қатнашганликлари, яхши кўрсаткичларга эришганликлари учун «Алмаликсвинецстрой» тресги, Олмалиқ рўзғор химияси заводи, Ангрендаги резина-техника заводи, В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия заводи, Бекободдаги темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинати, Бекобод автобус-таксомотор парки, Янгийўл биохимия заводи, Янгийўл «Лаззат» кондитер ишлаб чиқариш бирлашмаси, Янгийўл ёғ-мой комбинати коллективлари Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети ва область ижроия комитетининг Фахрий Ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда хўжалик раҳбарлари зиммасига область хўжаликларига, айниқса, чорвачилик фермалари қурилиши, ремонти ва уларни механизациялаш, озуқа цехлари, дам олиш хоналари ва чорвадорларнинг турмуши, дам олишини яхшилаш билан боғлиқ бўлган бошқа бинолар қурилиши бўйича оталиқ ёрдамини кучайтиришга қаратилган тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш вазифаси юклатилди.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши 1-бетда).

шунингдек ишдаги ўртоқларингиз билан икки томонлама муносабатларнинг кўпгина масалалари ҳамда халқаро аҳволга тааллуқли проблемалар юзасидан суҳбатлашиш имконига эга бўлганлигим учун чуқур мамнуният туйғусига тўлиб тошмоқдаман. Финляндия билан Совет Иттифоқи раҳбарлари ўртасидаги учрашувлар, шу учрашувлар чоғидаги самимий, ошкора ва дўстона суҳбатлар халқларимизнинг манфаатлари йўлида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга зўр ижобий таъсир ўтказади. Кейинги йилларда бу учрашувларнинг аҳамияти доимо ошиб бормоқда.

Финляндия ўзининг актив тинчликсевар бетараф сиёсатига мувофиқ ҳамма мамлакатлар билан яхши муносабат боғлашга интилмоқда. Ташқи сиёсатимизнинг мана шу энг асосий йўналиши қўшниларимиз — Совет Иттифоқига ва шимолий мамлакатларга нисбатан алоҳида аҳамият касб этади. Зеро, ҳар бир давлатнинг ташқи хавфсизлиги ва ички фаолияти учун унинг энг яқин мамлакатлар билан муносабатлари ҳамкорликка интилиш, ўзаро ишонч ва ҳурмат асосига қурилиши ғоят муҳимдир.

Менинг ўтмишдошларим — президентлар Паасикиви билан Кекконен вужудга келтирган Финляндия ташқи сиёсати йўлида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги 1948 йил шартномаси асосида мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларни ҳар томонлама ривожлантириш марказий ўрин эгаллайди. Бу шартноманинг ҳамма қоидалари ўз актуаллигини муттасил сақлаб келмоқда. У Финляндиянинг ҳам, Совет Иттифоқининг ҳам ҳаётий манфаатларига мос келади. 30 йилдан ортиқ вақтдан бери бу шартнома муносабатларимизни мустаҳкам ва барқарор асосда ривожлантиришнинг тўғри йўлини кўрсатиб келмоқда. Шартнома иккала мамлакатнинг халқаро сиёсатдаги вақтинчалик тебранишларга қарамай бу муносабатларни сақлаб қолиш йўлидаги интилишларини амалга ошириш учун шарт-шароит яратди. Бизнинг муносабатларимиз ҳозир чинакам намуна эканини ҳам шу шартноманинг хизмати жумласига қўшмоқ керак. Бундан буён ҳам шундай бўлаверишига ишончим комил. Шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, менинг президент лавозимида бўлган давримда ҳам Финляндия ҳурматли ўтмишдошларим Ю. К. Паасикиви билан Урхо Кекконен белгилаб берган йўлдан оғишмай бораверади.

Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларда одатда иқтисодий алоқалар биринчи даражали аҳамиятга эга бўлиб келмоқда. Совет Иттифоқи узоқ вақтдан бери савдо-сотиқ соҳасида Финляндиянинг энг катта мижози бўлиб келди. Ҳозир ҳам у бизнинг экспорт ва импортимизда энг муҳим ўринни эгаллаб турибди. Финляндия ҳам Совет Иттифоқининг савдо-сотиқ соҳасида ғарбий мижозлари етакчи группасидаги ўз позициясини мустаҳкамлади. Шу муносабат билан мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий муносабатларни муваффақиятли ривожлантириш учун ҳам президент Урхо Кекконеннинг давлат фаолияти аҳамиятини таъкидлаб ўтмоқчиман.

Кейинги йилларда Совет Иттифоқи билан савдо-сотиғимиз анча ўсганлигини зўр мамнуният билан қайд этамиз. Бултур ўзаро товар обороти ҳажми 5 миллиард сўмликка етди.

Ўсиб бораётган товар обороти иқтисодий ҳамкорлигимизнинг узоқ муддатли характерини амалда намойиш этади. Айни вақтда у икки томонлама шартномавий негиз ва ҳисоб-китобларнинг клиринг системаси савдо-сотиқни ривожлантириш учун яхши имкониятлар яратишини ҳам кўрсатади.

Узоқ муддатли иқтисодий ҳамкорлик тўғрисида 1977 йилда имзоланган шартномада Финляндия билан Совет Иттифоқи ўртасида келгусидаги иқтисодий муносабатларнинг асосий йўналишлари ёзиб қўйилган. 1980 йилда шу ерда, Москвада олий даражада имзоланган протокол бу программага аниқлик киритди ва унинг амал қилиш муддатини 1995 йилгача узайтирди. Биз келгусида ҳам иқтисодий ҳамкорликни барқарор, ўзаро манфаатли ва ўзини оқлаган шартномавий асосда ривожлантира оламиз, деб умид қиламан.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, халқаро вазиятнинг ҳолати безовта бўлиш учун ҳам, шунингдек халқаро хавфсизлик ва тинч ҳамкорлик манфаатлари йўлида жиддий куч-ғайрат сарфлаш учун ҳам асос беради. Қуролланиш пойгаси кучайиб бораётган шароитда биз кескинликни юмшатиш ва халқлар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш жараёнига қайтиш учун имкони бўлган ҳамма воситалардан фойдаланишимиз лозим. Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, Сизнинг буюк давлатлар ўртасида жаҳон миқёсида ҳам, шунингдек Европа миқёсида ҳам мулоқотни давом эттириш учун бошлаган ташаббусларингизни юксак қадрлаймиз. Таҳликали нишоналарга қарамай, биз, финлар ўзаро ишончга таяниб, қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида бир битимга келиш ва шу тариқа ҳамма томонларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга эришиш мумкинлигига аминмиз.

Биз Мадрид учрашувини катта умид билан ва айни вақтда жиддий ташвиш туйғуси билан кузатиб турибмиз. Мадриддаги қийинчиликлар ҳақиқатан ҳам жиддий эканлиги шубҳасиз. Шунга қарамай, мана шундай шароитда ҳам Финляндия бошқа бетараф ва блокларга қўшилмаган мамлакатлар билан ҳамкорликда музокараларда силжишга эришишга интилмоқда. Бир битимга ва муросага келиш йўли билангина ҳамжиҳатликка эришиш мумкин.

Ҳозирги шароитда Европада қитъа шимолидаги барқарор ва доимий аҳволни сақлаб қолишга интилиш айниқса муҳимдир. Менинг назаримда бу нарса региондаги барча давлатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Шу манфаатларга асосланиб, ҳамма томонлар учун мақбул бўлган ҳамда шимолнинг ядросиз зона сифатида сақлаб қолинишини таъминлайдиган қарорларга келиш йўлини топиш мумкинлигига шак-шубҳа йўқ. Раис жаноблари, шу хусусда Сиз айтган фикрлар билан Финляндияда ғоят қизиқиб танишиб чиқилди.

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари, ўзаро ишонч белгиси сифатида Сизнинг сиҳат-саломатлигингиз ва шахсий муваффақиятларингиз учун, ўзининг тарихий юбилейига ҳозирлик кўраётган совет халқининг бахт-саодати учун, Финляндия билан Совет Иттифоқининг анъанавий дўстлиги ва самарали ҳамкорлиги учун қадаҳ кўтармоқчиман!

* * *

Л. И. Брежнев ва М. Койвисто нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

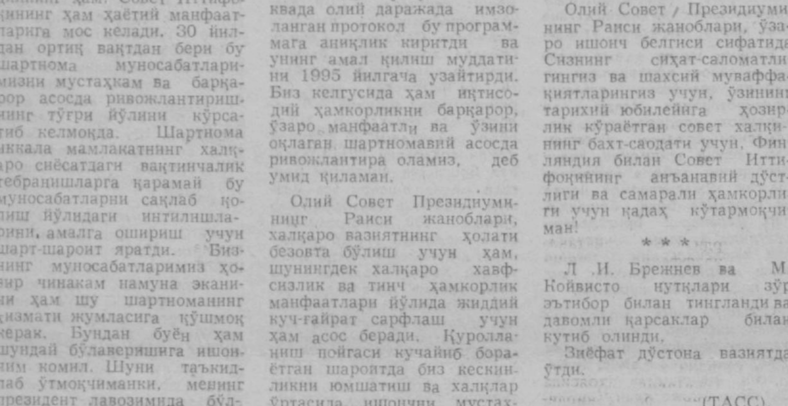

Ғалаба районидаги Киров номли ўқув-тажриба хўжалиги чорвачилик фермасида бузоқлар учун сунъий сут тайёрлайдиган цех ишга туширилди.
Суратда: цехнинг умумий кўриниши.
Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

● «УЗБЕКХЛОПКОМАШ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкент машинасозлик заводида пахта тозалаш машиналари агрегатларини янада пишиқ бўлиши учун бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Бу эса уларнинг пишиқлигини 3—5 баравар оширди. Пахта тозалаш қурилмаларининг янада чидамли бўлиши учун бирлашмада шу йилнинг ўзида яна 45 та ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилиб, 180 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилади. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Анна Силивриди пахта тозалаш қурилмаси узелларининг устки қисмини полимер қопламаси билан бойитмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси.
(ЎзТАГ).

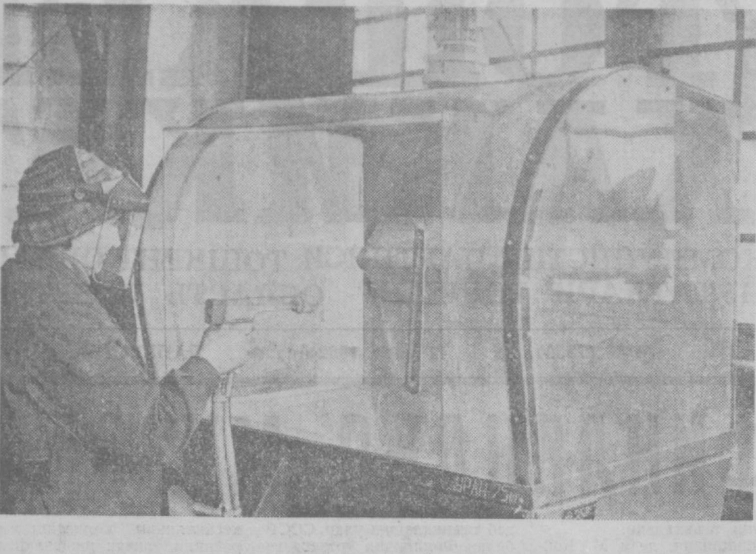

МАҲСУЛОТ СИФАТИ — КОРХОНА КЎЗГУСИ

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Тунги смена. Ишчиларнинг бироз хоригани сезилади. Конвейер тўхтовсиз ишламоқда. Силлиқловчи китоб жавони қопқоғини стол устига қўйди. Ие, ўн олтинчи номерли жилвир қоғоз йўқ-ку! Кел, шунга ҳам ота гўри қозихонами? Яхшиси қопқоқни икки марта жилвирламайманда, бира тўласи пардоз беришга ўтаман-қўяман. Ҳозир ким ҳам кўриб ўтирибди, хаёлидан ўтказди у.

Аммо чалакам-чатти ишни тажрибали мастер дарҳол пайқади.

— Технология жараёнини буздингиз, ука, — танбеҳ берди у силлиқловчига. — Бу ҳақда шахсий дафтарчангизга ёзиб қўямиз.

— Кечиринг, уста. Мен ўйлабманки...

— Корхонамизда жорий этилган ички фабрика стандартини яхши билардингиз. Энди мен ой охирида мукофотингизни қисқартиришга мажбурман. Иш ҳақингизга қўшиладиган ўн процент ўрнига уч процент пул оласиз.

— Тушундим. Иккинчи марта такрорламайман, — бош эгди ёш ишчи.

— Маҳсулот сифатини бошқаришнинг кичик системаларидан бири фабрикамизда ана шундай қўлланилмоқда, — деди биз билан суҳбатда сифатни бошқариш бўлимининг катта инженери Г. Залихонова юқоридаги воқеа моҳиятини тушунтираркан. — Иш сифатини ҳисобга олиш дафтарчаси ҳамма ишчиларга жорий қилинган. Ана шу ҳужжатга қараб мукофот ёзилади. Социалистик мусобақа якунлари чиқарилади. Унда технология интизомининг бузилиши ҳолларигина эмас, балки техника хавфсизлигига, иш маданиятига риоя қилиш ҳам ҳисобга олинади. Бу шартлар фабриканинг «Асосий ишлаб чиқариш цехлари ходимлари меҳнати сифатини оператив ҳисобга олиш» стандарти асосидир. Бошқа стандартлар назоратчилар, қабул қилувчилар, цех инженер-техник ходимлари иши сифатини баҳолаётганда қўл келмоқда. Уларни амалга ошириш интизомни мустаҳкамлаш, технологияни бузиш ҳолларини кескин камайтириш имконини беряпти.

— Жилвирловчи билан бўлган воқеадаги бир вазиятга тушунмай турибман. Нима учун унинг иш жойида жилвир қоғоз йўқ эди? Бунга ким айбдор? Унга нисбатан қандай чора кўрилди?

— Бу ўринда таъминотчилар айбдор, — жавоб қайтарди катта инженер. — Афсуски, ҳозирча унга маъмурий, жамоат жазоси кўрилди, холос. Мукофотини камайтира олганимиз йўқ. Сифатни бошқариш бўлими инженерлари ўтказган таҳлил ишлаб чиқаришни асбоб-ускуналар, мосламалар, турли материаллар билан таъминлашдаги узилишлар кўпинча ишчиларни технологияни бузишга «мажбур» қилаётганини кўрсатди.

— Албатта, мазкур номутаносибликка барҳам бериш йўллари бордир?

— Ҳа. Шуниг учун ҳозир Днепропетровск области ва Краснодар ўлкаси саноат корхоналари тажрибасини ўзимизда тадбиқ этишга интиляпмиз.

Янгийўл мебель фабрикасида олти йилча муқаддам львовликларнинг маҳсулот сифатини бошқариш тажрибасини ўзлаштиришга киришилган эди. Корхона сифатни бошқариш бўлими ўшанда ҳам ташаббус жонкуяри сифатида майдонга чиққан, барча ташкилий янгиликлар, шу ерда обдон ўрганилиб, маҳаллий шароитларга мослаштирилиб, кейин ишлаб чиқаришга йўлланма олган эди. Мана у яна ҳамма ишга бошқош. Гап Днепропетровск ва Краснодар меҳнатчилари ишлаб чиққан самарадорлик ва маҳсулот сифатини оширишнинг комплекс системасини тадбиқ этиш тўғрисида бормоқда.

Янги ситемани ўзлаштиришга раҳбарлик қилувчи корхона мувофиқлаштирувчи кенгаши тузилганлиги шу йўлдаги дастлабки қадам бўлди. Фабрика ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти кўрсаткичларини дастлабки икки йилда ҳисоб-китоб қилувчи программа тайёрланди. Ушбу чора моддий йўл билан таъсир кўрсатиш кучайиши ва кенгайиши вазиятида корхона цехлари ҳамда хизмат бўлинмаларида содир бўладиган «танг» жойларни авалдан аниқлаш учун зарурдир.

Шу билан бирга мавжуд фабрика стандартларининг баъзилари қайта кўрилди. Янгилари ишлаб чиқилмоқда. Улар шу пайтгача моддий йўл билан таъсир кўрсатиш назоратидан четда қолиб келган участкалар ходимлари меҳнати сифатига тўғри, объектив баҳо беришни таъминлайди. Булар — молия, моддий-техника, ремонт-механика, энергетика хизматларидир. Янги стандартлар шарофати билан иш вақтида токнинг узилиб қолишига бепарволик қилган энергетиклар, ускуналарни муддатида созламаган ремонтчилар, ташкилий-техникавий тадбирларга ҳақ тўлашни кечиктирган молиячилар ҳам ишлаб чиқариш технологиясини бузган ишчилар ёки мастерлар билан баравар мукофотдан маҳрум қилинади. Бошқача айтганда, корхонада биронта ҳам одам йўқки, у ишлаб чиқаришнинг юксак пировард натижаларидан манфаатдор бўлмасин.

Ҳар қандай чора-тадбир қанчалик яхши кўринмасин нишонга аниқ тегсагина ўзини оқлаши мумкин. Янгийўл мебель фабрикаси коллективининг сифатни бошқаришни янада такомиллаштириш борасидаги ибратли тажрибаси фикримизга ёрқин мисолдир. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина корхонада давлат Сифат белгисига сазовор маҳсулотлар бир ярим баравар ошди. Натижада фахрий беш қиррали буюмларнинг салмоғи жаъми ишлаб чиқариш ҳажмида учдан бирга етди. Харидорларнинг фабрикада тайёрланаётган журнал столчалари, болалар кровати, столи ва стулчаси, кресло ва диванларини кўплаб сотиб олаётганлиги сабаби ҳам шу. Корхона меҳнат аҳлининг режалари янада катта. 1986 йилга бориб, Сифат белгили буюмлар салмоғининг умумий ҳажмда 50 процентни ташкил этишини таъминлашмоқчи.

Э. ХЎЖАЕВ.

ЖАДАЛ СУРЪАТ БИЛАН

ПОЙТАХТИМИЗнинг Қорасарой кўчасида яна бир тўрт қаватли бино қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Бу ерда шаҳар санитария-эпидемиология станцияси жойлашади.

Айни кунларда 159-трестнинг 10-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари мазкур объектни жадал суръат билан қуришмоқда. Лойиҳа-смета баҳосидаги 411 минг сўмдан 300 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажариб бўлинди. Ботир Орипов бошлиқ комплекс бригада азаматлари ҳозир бинони қуёш нуридан муҳофаза қилиш плиталарини ўрнатишяпти. Шунингдек, водопровод коммуникациялари қуриляпти.

Ойлик ва квартал планларининг мунтазам ошириб бажарилишида бетончи Раҳмат Ҳикматуллаев, пайвандчи Хайрулла Гафин, ғишт терувчи Мирқобил Парпиев, электр пайвандчи Равшан Сайдаҳмедовларнинг ҳиссаси салмоқли бўлмоқда. Бригадир Ботир Орипов эса кўп йиллик ҳалол меҳнатлари эвазига Ҳурмат Белгиси ордени ва бирнечта медаллар билан тақдирланган.

Пешқадам бригада коллективи бу бинони муддатидан илгари — шу йилнинг учинчи кварталида фойдаланишга топшириш мажбуриятини олган.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

ТОННАЛАРДАН МИЛЛИОНЛАР

ЯҚИНДА Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика донгдор бригадирларининг барча пахтакорларга мурожаатини маъқуллади. Бу илғор пахтакорлар СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейи шарафига ҳосилдорликни гектар бошига 60 центнерга етказиш ташаббуси билан чиқдилар.

Мурожаат барча пахтакорлар қатори Ғалаба райони заршуносларини ҳам руҳлантириб юборди. Хусусан бизнинг бригадамиз аъзолари юбилей йилида ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштириш учун қизғин кураш бошладилар. Айни кунларда бригадамизга қарашли барча экин майдонлари, техника воситалари мавсумга шай қилиб қўйилди. Шунингдек, далалар бошига маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ишлари ҳам тугалланмоқда.

Мурожаатда — «Ўзбекистон «оқ олтин»ининг миллион-миллион тонналари бригадаларнинг ҳосилидан таркиб топади», — деган сатрлар бор. Буни дилдан ҳис этган бригадамиз пахтакорлари 1982 йилда ҳар гектар ердан камида 58 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштирадилар.

Павел ДЕ,
Ғалаба районидаги «Победа» колхозининг бригада бошлиғи.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Тошкент шаҳар маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармаси аҳолига юздан ортиқ турда хизмат кўрсатмоқда.

Айни кунларда бошқарма коллективи СССРнинг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Кўплаб корхоналар, цехлар, бригадалар юбилей шарафига зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, уни бажариш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Бир беш йилликда икки беш йиллик планларини бажариш ташаббуси кенг қулоч ёймоқда.

Бошқармага қарашли Ленин номли якка буюртмалар ишлаб чиқариш бирлашмасида 370 моделдаги буюртмалар қабул қилинади. Унинг Е. Тазина, Л. Жаркова, Р. Телесник каби чеварлари ҳозир 1984 йил ҳисобига меҳнат қиляптилар. Бирлашма коллективи бу йил ўтган йилдагидан 1 миллион сўмликдан кўп хизмат кўрсатишга аҳд қилган.

Юбилей шарафига мусобақалашаётган коллектив хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқда.

С. СУЛТОНОВ.

В. И. ЛЕНИН «НИМА ҚИЛМОҚ КЕРАК?» АСАРИНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

КУРАШГА ЧОРЛОВЧИ КИТОБ

Инсоният буюк гениийси В. И. Лениннинг «Нима қилмоқ керак?» тарихий асари 1902 йилнинг мартида Россияда нашр этилди.

Владимир Ильич ўзининг бу асарида марксистлар ичида биринчи бўлиб, халқаро оппортунизм ва унинг Россиядаги бир кўриниши бўлган «экономизм»нинг идеологик ҳамда назарий қарашларига қақшатғич зарба берди, уни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирди. У пролетар партияси тўғрисидаги марксистик ғояларни ижодий тарзда ривожлантириб, янги типдаги революцион партиянинг идеологик-ташкилий принципларини ишлаб чиқди, марксистик партия ишчилар ҳаракатининг социализм билан бирга қўшилишидир, деган туб назарий қоидани ҳар тарафлама асослаб берди.

Тарих рус пролетариатининг олдига чор самодержавиеси ва капиталистик тузумни ағдариб ташлашдек энг муҳим ва улуғвор вазифани қўйган эди. Бу вазифани бажариш учун Россия ишчилар синфини чор самодержавиеси ва буржуазияга қарши курашга бошлаб боришга қодир бўлган ва II Интернационалнинг оппортунистик партияларидан принципиал фарқланадиган янги типдаги ягона революцион партияни тузиш керак эди.

1898 йилнинг март ойида Минскда бўлиб ўтган РСДРП I съезди социал-демократик ишчилар партиясининг тузилганлигини эълон қилган бўлса ҳам, ҳали амалда партия Программаси, Устави ва унга раҳбарлик қилувчи ягона Марказий Комитет йўқ эди. Бунинг натижасида I съезддан кейин партияда ғоявий парокандалик ва ташкилий тарқоқлик кучайиб кетди.

Шундай ҳолат юз берганэдики, мамлакатда революцион ҳаракат тобора юксалиб, чоризмга қарши ғоят қудратли ижтимоий кучга айланаётган бир вақтда, унга раҳбарлик қилувчи социал-демократик ташкилотлар бу ҳаракатдан орқада қолаётган эди. Бу ҳол, марксистик ташкилотларнинг назарий ва сиёсий савиясининг пасайишига, бу ташкилотларда «легал марксистлар»га хос оппортунистик кайфиятларнинг юзага келишига, ғоявий парокандалик, сиёсий беқарорлик ва ташкилий чалкашликнинг кучайишига сабаб бўлди. Россия социал-демократиясида вужудга келган оппортунистик оқим — «экономизм» ҳам ана шунинг натижасида келиб чиққан эди. Улар партиядаги ташкилий тарқоқлик ва ғоявий парокандаликни «назарий» жиҳатдан оқлашга зўр бериб уриндилар, ишчилар синфи партиясининг зарурлигини, ишчилар синфини ўз озодлиги учун, чор самодержавиеси ва буржуазияга қарши кескин сиёсий кураш олиб бориши зарурлигини инкор этиб, фақат иқтисодий кураш олиб боришгагина чақирдилар, ишчиларнинг стихияли ҳаракатини ёқлаб, унга ташқаридан социалистик онг киритиш лозимлигини ҳам рад этдилар.

В. И. Ленин «Нима қилмоқ керак» асарида «экономистлар»ни узил-кесил фош қилиб, ишчилар синфи сиёсий, иқтисодий ва назарий курашни бирга қўшиб олиб борганидагина ғалабага эришиши мумкин, деб уқдирди ва бунда сиёсий курашнинг ҳал қилувчи роль ўйнашини чуқур асослаб берди: **«Иқтисодий манфаатларнинг катта роль ўйнашидан иқтисодий (профессионал) кураш биринчи даражадаги аҳамиятга эга, деган хулоса асло келиб чиқмайди, чунки синфларнинг энг муҳим «асосий» манфаатлари, умуман, фақат туб сиёсий ўзгаришлар орқасидагина қондирилиши мумкин; хусусан эса, пролетариатнинг асосий иқтисодий манфаати буржуазия диктатураси ўрнига пролетариат диктатурасини ўрнатадиган сиёсий революция орқасидагина қондирилиши мумкин».**

В. И. Ленин ишчилар ҳаракати учун социалистик онглиликнинг роли ва революцион назариянинг аҳамиятини ғоят моҳирлик ва илмий далиллар билан чуқур асослаб берди. Владимир Ильич социалистик онг, социалистик идеология ва революцион назария стихияли ҳаракатдан келиб чиқмайди, балки пролетариатнинг синфий курашига ташқаридан киритилади, у илм ва фандан келиб чиқади, деб уқдирди. Ленин социал-демократиянинг ўзи ишчилар ҳаракати учун социалистик онг, идеология ва революцион назарияни ишлаб чиқиши, уни пролетариат синфий курашига ташқаридан киритиши, ишчилар ҳаракатини илмий социализм билан қўшиши лозим, деб таълим берди. У, большевизм тарихида биринчи бўлиб, **революцион назариясиз революцион ҳаракат бўлиши мумкин эмас... Илғор назарияга амал қилувчи партиягина илғор курашчи ролини бажара олади деган, марксистик қоидани асослаб берди.**

Владимир Ильич революцион курашда назариянинг буюк аҳамиятини таъкидлаб, ўз асарида илғор назария билан қуролланган партиягина ишонч билан олға қараб бориши ва ишчилар синфини социализмнинг тўла ғалабасига олиб келиши мумкин, деб таълим берди. Дарҳақиқат, фақат революцион практика билан маҳкам боғланган илғор назариягина ҳаракатга ишонч беради, кишини идрокли қилади ва теварак-атрофда бўлиб турган воқеаларнинг ички алоқасини англашга ёрдам беради. Марксизм назариясининг кучи шундаки, бу назария социализмни биринчи бўлиб хаёлдан фанга айлантирди, бу фаннинг мустаҳкам асосларини қурди ва уни ижодий тарзда янада тараққий эттириш йўлини кўрсатиб берди.

Коммунизм тантанаси учун курашда революцион назария пролетариат ва унинг сиёсий партияси қўлида ғоят қудратли ғоявий қуролдир. Ленин ўз асарида айтганидек, бу назария революцион социалистик партиянинг ҳақиқий вазифасини англатиб берди; бу вазифа — жамиятни қайта қуриш планларини тўқишдан, капиталистларга ва уларнинг думларига ишчиларнинг аҳволини яхшилашни ташвиқ этишдан, суиқасд уюштиришдан иборат эмас, балки пролетариатнинг синфий курашини уюштириш ва бу курашга раҳбарлик қилишдан иборатдирки, бу курашнинг пировард мақсади сиёсий ҳокимиятни қўлга олиш ва социалистик жамият қуришдир.

В. И. Ленин ўз асарида партиянинг сиёсий вазифаларини белгилаб бериш билан бирга, янги типдаги партия тузиш планини, бу партиянинг ташкилий вазифаларини ҳам илмий жиҳатдан асослаб берди, марксистик партияни ишчилар синфининг сиёсий йўлбошчиси, унинг илғор, уюшган, онгли отряди, коммунизм учун курашдаги қудратли қуроли, **деб таърифлади. Лениннинг** хизмати шундаки, у худди ана шундай, янги типдаги революцион партияни — Коммунистик партияни тузди ва тарбиялаб, камолатга етказди.

Коммунистик партия социалистик идеологиянинг ленинча принципларига изчиллик билан амал қилиб, Россия ишчилар синфини ва деҳқонларини янги социалистик ижтимоий тузум учун қатъий курашга тайёрлади, революцион курашнинг стратегиясини ва тактикасини ишлаб чиқди, бу курашга раҳбарлик қилди ва социалистик революциянинг ғалабасини ҳамда мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият қуришни таъминлади, коммунистик қурилишда оламшумул улкан муваффақиятлар қўлга киритилди.

Ана шу муваффақиятлар партиямиз XXVI съездининг тарихий ҳужжатларида, КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленумида, КПСС Марказий Комитетининг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида куни кеча чиқарган қарорида умумлаштирилиб якунланди, совет жамияти тараққиётининг порлоқ истиқболлари аниқ кўрсатиб берилди.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида коммунистик тарбия ишининг самарадорлигини ошириш ва унга комплекс ёндашишнинг шакллари, услуб ва воситалари ишлаб чиқилди. Бу қарор барча партия, совет, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ва идеология муассасалари учун ҳаракат программаси бўлиб қолди. КПСС XXVI съезди ҳозирги босқичда партия идеология ишининг моҳиятини, унинг асосий йўналишлари ва вазифаларини белгилаб берди.

Партия идеология ишининг моҳияти шундаки, у **биринчидан**, мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг комплекс программасини идеологик жиҳатдан тайёрлашга; **иккинчидан**, жамият аъзоларининг коммунистик онглилигини оширишга, буржуа идеологиясига, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларига қарши курашни кучайтиришга; **учинчидан**, Совет давлатининг ташқи сиёсати, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлигини мустаҳкамлаш ва халқаро коммунистик ҳаракат сафларини жипслаштириш билан боғлиқ бўлган вазифаларни ҳал этишга қаратилган. Кенг меҳнаткашлар оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантириш, уларни марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш — КПСС идеология ишининг асоси бўлиб қолди, ҳозир ҳам шундай, бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади.

Ленинизм — коммунистик қурилиш вазифаларини муваффақият билан амалга оширишнинг ғоявий-илмий негизидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, **«Мангу барҳаёт, ривожланиб борувчи таълимот бўлган ленинизм партия ғоявий ҳаётининг марказида унинг бутун революцион — туб ўзгартирувчилик фаолиятининг негизи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверади. Партия В. И. Лениннинг ғоявий меросига мурожаат қилар экан, Ленин фикрлари, ленинча методология асосида коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини ҳал этишни ўзининг энг муҳим вазифаси деб билади».**

Партиямиз ўзининг идеология соҳасидаги раҳбарлик фаолиятида В. И. Лениннинг **бутун пропаганда хўжалик қурилишининг сиёсий тажрибасига асосланмоғи лозим, бу бизнинг асосий вазифамиздир,** деган кўрсатмасига амал қилиб, назарияни ҳаёт билан, ички ва ташқи сиёсатдаги вазифалар билан чамбарчас боғлашнинг намуналарини кўрсатаётир, барча меҳнаткашларни коммунистик аҳлоқ кодексининг юксак принциплари руҳида, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбияламоқда.

Ленин «Нима қилмоқ керак» асарида баён этган социалистик идеологиянинг ҳаётбахш кучи ана шундай яққол ифодасини топмоқда. Бу идеологиянинг улуғ кучи халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида ҳам, халқларнинг тинчлик, демократия ва миллий мустақиллик йўлидаги қаҳрамонона курашларида яшамоқда.

З. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг доценти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.

МУТАХАССИС МУЛОҲАЗАЛАРИ

СУТ ВА ФРЕОН МУАММОСИ

ҚИШЛОҚ хўжалигининг ҳамма тармоқларида техника воситаларидан тўғри ва самарали фойдаланиш шу куннинг муҳим вазифаларидан биридир. Бу соҳада тезроқ ҳал этилиши зарур бўлган масалалар ҳали жуда кўп. Айниқса, чорвачиликни тўла механизациялаштириш борасида қатор муаммоларни ҳал этиш давр талаби бўлиб қолди.

Чорвачилик фермалари ва комплексларига ҳар йили кўплаб машина ва механизмлар келтирилади. Улар айрим хўжаликларда тезда монтаж қилиниб ишга туширилса, баъзиларида то металломга топшириладиган ҳолга келгунча мутлақо фойдаланилмай, «умри» бекор ўтиб кетади. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, машина ва механизмлар ўз вақтида монтаж қилиб ўрнатилади, ҳатто синаб ҳам кўрилади, бироқ арзимас бир майда қисмнинг етишмаслиги туфайли йиллаб фойдаланилмай ётади.

Сутчилик фермалари ва комплексларида бу масалада жиддий нуқсонлар, айниқса, кўп. Масалан, МХУ-8С маркали совутиш машинаси (1600 сўм туради), ОПФ-1 совутиш қурилмаси (3500 сўм) ёки 2000-3000 сўм турадиган сут термоси республикамиз иқлим шароитида жуда зарур. Чунки, 1200 дан зиёд хўжаликда сут етиштирилади. Сўнги бор рўйҳатдан ўтказилганида жами 400 та МХУ-8С совутиш машинаси борлиги, аммо шундан фақат 30 таси ишлатилаётганлиги маълум бўлди. Агар ёз ойлари ҳарорат 40 даража атрофида бўлишини ҳисобга олсак, бундай аҳвол мутлақо талабга жавоб бермайди.

Пойтахт области хўжаликларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Давлатга совутилган сут топшираётган хўжаликларни бармоқ билан санаш мумкин. Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базаси, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози, Ғалаба районидаги Волков номли совхоз ва Ленин номли колхозлардан бошқа бирор хўжаликни тилга ололмаймиз.

1970 йили тасдиқланган янги ГОСТ бўйича 10 даражагача совутилган бир тонна биринчи сорт сут учун хўжаликларга 5 сўмдан қўшимча пул тўланади. Аммо, кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари бундай имтиёздан ўринли фойдаланишга жиддий эътибор бермаётирлар. Уларнинг асосий мақсадлари — планни бажариш. Сутнинг қайси сортга топширилаётганини билан эса ишлари йўқ. Ҳолбуки, давлатга топширилган бир тонна биринчи сортли сут хўжаликка 315 сўм, учинчи сорт эса 273 сўм даромад келтиришини улар жуда яхши биладилар.

Кўпгина сутчилик фермалари қабул пунктларидан 100 километр ва ундан ҳам узоқ масофада жойлашган. Ёз кунларида шунча масофани босиб ўтгунча, сут ачий бошлайди. Шунга қарамай, қандай йўллар биландир ачиган сутни учинчи сортга топширадилар. Бу эса мой, қаймоқ ва сузманинг сифатига ёмон таъсир кўрсатади.

Янги соғилган сут совутилмаса ҳам биринчи сортга қабул қилинаверади. Шунинг учун фермаси қабул пунктларига яқин бўлган хўжаликларнинг раҳбарлари сутни совутишдан эриниб, қўшимча фойдадан воз кечадилар. Бундан, энг аввало, сут соғувчи ва молбоқарлар ютқазишади. Чунки, қўшимча олинган юзлаб сўм пул уларга мукофот сифатида тарқатилиши мумкин эди. Демак, уларнинг моддий манфаатдорликлари ортиб, иш унуми, бинобарин, маҳсулот етиштириш янада кўпаярди.

Сутни совутадиган ва тозалайдиган қурилмалардан тўғри ва самарали фойдаланиш масаласи ҳақида жуда кўп баҳс юритилмоқда. Аммо, олға силжиш бўлмаяпти. Демак, бу масала мураккаб чигалликлардан холи эмас. Буни Оҳангарон районидаги «Ангрен» совхози мисолида кўриш мумкин. Фермада МХУ-8С ва ОПФ-1 қурилмалари монтаж қилинган. Бироқ, ҳали бир литр сут ҳам совутилгани йўқ. Қурилмалар ишламаяпти. ОПФ-1 қурилмасини монтаж қилиб берган «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси ходимлари ўзларини оқлаш учун агрегатни сут ўрнига сув билан ишлатиб кўриб, совхоз раҳбарларини ишонтирдилар. Тўғри қурилмани ишлатса бўлади-ю, лекин сутни совутиб бўлмайди. Сабаби-монтаж қилиш пайтида фреон (музлатувчи модда) тўлдирилган баллонлар сирли равишда йўқолди. Ўрнида бўш баллонлар пайдо бўлиб қолди. Кейинчалик тўлдириб бериш баҳонаси билан бўш-ларини ҳам олиб кетдилар. Мана энди фермада бўш баллон ҳам йўқ. Совхоз раҳбарлари эса у ташкилотдан бу ташкилотга югураверib, чарчадилар. Фреон эса, ҳамон йўқ.

Совхоз билан тузилган шартнома асосида «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси чорвачилик машина ва механизмларига техника хизмати кўрсатиши керак. Пул ҳам мунтазам ўтказиб турилибди. Хизматдан эса дарак йўқ.

— Фреон топиб берсангиз совутиш механизмларини ишга тушириб берамиз,— деб улар ўзларини қуруққа олиб қочмоқдалар.

«Оҳангарон» совхози фермасида ҳам 5300 сўмлиқ ТОМ-2А танк-совутгич ўрнатилган. У ҳам фреон йўқлиги сабабли ишламаётир. Тошкент районидаги Ильич номли колхоз, Калинин районидаги «Иваново» совхозларида ҳам худди шундай аҳвол. Агар жиддий текшириб чиқилса, аксарият хўжаликларда давлатнинг неча минг сўм маблағи сарфлаб ўрнатилган машина ва механизмларнинг ишламай, бекор ётганлиги маълум бўлади. Бу кимга зарар-у, кимга фойда? Фреонни атайлаб, яъни сунъий равишда камёб қилиб қўяётганларга фойда, албатта. Чунки, исталган хонадонга кириб, шахсий холодильникларни фреон билан таъминлаб, мўмайгина хизмат ҳақи олиш мумкин. Битта баллондаги фреон билан ўнлаб хонадонларнинг ҳожатини чиқарса бўлади.

Хўш, бу муаммони қандай ҳал этиш мумкин?

«Госкомсельхозтехника» область бирлашмаси қошида ўзларининг махсус машиналарига эга бўлган районлараро отрядлар ташкил этиш мақсадга мувофиқ кўринади. Масалан, Ғалаба районида шундай отряд бор. Улар ўзларига қарашли зонадаги фермаларда музхона ва тозалагич-совутгичларнинг бенуқсон ишлаб туришига масъулдирлар. Ишга тушириш, созлаш ишларини ҳам бажарадилар. Отряд аъзолари зиммаларидаги вазифага виждонан муносабатда бўлиб, ҳалол меҳнат қилаётганликлари туфайли райондаги ҳамма сутчилик фермаларида музхоналар ишлаб турибди. Улар ўз зоналаридаги ишни дўндириб қўйиб, бошқа районлардан ҳам буюртмалар олмоқдалар.

Нима учун Оҳангарон, Оржоникидзе, Пискент ва бошқа районларда шундай қилиш мумкин эмас? Отряд аъзоларининг моддий манфаатдорликларини таъминлаш мақсадида уларни сутни совутиб топшириш ҳисобига қўшимча пул олаётган фермаларга пайчи қилиб қўйиш яхши самара беради. Агар қўшни 4—5 районда ҳар куни камида 3 минг литрдан совутилган сут топширилиб турса, отряд аъзоларига бериладиган мукофот пулининг салмоғини ҳисоблаб кўриш қийин эмас. Қолаверса, бу хўжаликларга ҳам катта фойда келтиради. Биринчидан, қўшимча даромад кўпаяди. Иккинчидан, фреон қидириб вақт ҳам сарфланмайди.

Т. ИНКОРОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти механизация лабораториясининг илмий ходими.

ТЕАТР ВА АКТЁР

ИНТИЛГАНГА ТОЛЕ ЁР

Суратда: (чапдан) Эркин Комилов «Гирдоб» телеспектаклида Азиз Қосимов ролида. Чол — Ўзбекистон ССР халқ артисти С. Табибуллаев. А. Котулев фотоси.

ЗАЛДА чироқ ўчди. Томошабинлар нигоҳи аста-секин ёришаётган саҳнага қаратилди. Спектакль бошланди... Эркин чироқлар ёнида ўтирар экан, бутун борлиғи билан саҳнада яшар эди. У ерда юз бераётган воқеалар йигитни бутунлай ром этган эди. Ҳар куни ишга келар экан, у ҳар гал спектакль бошланишини сабрсизлик билан кутарди... Бундай интизорлик онлари мактабда ўқиб юриб, Ўш шаҳридаги Киров номли музикали театрда саҳна устаси бўлиб ишлаб юрган кезларида юз берган эди. Унинг санъат даргоҳига қадам қўйиши ана шу пайтдан бошланди. Актёр бўлиш иштиёқи кундан-кунга орта борди. Эзгу ниятлар уни А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтига бошлаб келди. Бу санъат даргоҳида у билимдон ва талабчан мураббийлардан кўп нарса ўрганди. 1968 йили институтни муваффақиятли тугатиб, Ҳамза номидаги ўзбек Давлат академик драма театрига ишга келди. Уни театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССР халқ артисти, А. Тўқай мукофотининг лауреати Тўла Хўжаев очиқ чеҳра билан қабул қилди. Бу санъат даргоҳига қабул қилинишининг ўзи бир томондан ёш актёр учун катта бахт бўлса, иккинчидан, унинг зиммасига улкан бир масъулият юклар эди...

Эркин Комилов — кенг диапазонли актёр. У романтик, фожиавий, драматик, лирик характерли ва ҳатто сатирик ролларни ҳам маҳорат билан ижро этади. З. Саид ва Н. Сафаровнинг «Тарих тилга кирди» асарини театрнинг бош режиссёри Б. Йўлдошев саҳнага қўйди. Бу спектаклда Э. Комилов Мухлис афанди образини гавдалантирди. Мухлис афанди — қўрқоқ, ўз жонини сақлаб қолиш учун ҳар қандай разилликдан ҳам қайтмайдиган бир шахс. Актёр унга хос характерни маҳорат билан талқин этди.

Актёр ижодий камолот сари интилди. 1970 йили Эркин Воҳидовнинг «Олтин девор» асарини Т. Хўжаев саҳналаштирди. Бу спектаклнинг муваффақиятли чиқишида Эркин Комиловнинг хизмати кам бўлмади. Унга Қиличбек роли топширилди. Аслида милиция ходими бўлиб, товламачи Саидмаликка хизматкорликка ёлланган Қиличбек спектакль ниҳоясида хўжайинининг барча кирдикорларини фош этади. Актёр бу роли билан кенг томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

Эркин Комилов қандай роль ўйнамасин, у ўз қаҳрамонининг яшаш муҳитини ҳисобга олади ва ўша муҳитни чуқурроқ ўрганишга ҳаракат қилади. Шунинг учун ҳам у қаҳрамонлар характерини, уларнинг ижтимоий муҳит билан муносабатларини ҳаётий ва реал тасвирлай олувчи актёрдир. Ана шундай роллардан бири Б. Йўлдошев саҳналаштирган Ф. Шиллернинг «Қароқчилар» трагедиясидаги Карл Моордир. Актёрга бу ролни талқин қилиш осон бўлмади. Лекин у ўз устида тинмай ишлади, изланишлари ўз самарасини кўрсатди. Оқибатда у давр нафасини томошабинга усталик билан етказа билди. Кекса денгизчи Жевакин образини эса у Н. Гоголнинг «Уйланиш» спектаклида яратди. Ҳаётда жисмоний эзилган, лекин ҳали ҳам оилавий бахтдан умид узмаган Жевакин Эркин Комилов истеъдодининг яна бир қиррасини очди. Бу роль илгариги образларидан фарқли ўлароқ, ўзига хос талқинни талаб қилар эди. Чунки қаҳрамоннинг ички дунёсини очиб бериш билан бирга унинг ташқи кўриниши чўлоқлиги, бетидаги нуқсонларни ҳам ишонарли тасвирлаш лозим эди. Актёр бу ролни ҳам бекаму-кўст ижро эта билди. У ҳозиргача саҳнада 30 дан ортиқ катта-кичик роллар ўйнади. Хусусан, улар орасидаги Андреев («Олтинчи июль», М. Шатров), Сиддиқжон («Имон», И. Султон), Қобилжон («Самандар», А. Мухтор), терговчи («Тирик мурда», Л. Толстой), Маннон Уйғур («Томоша давом этади», З. Фатхуллин), Аббос («Мирзо Улуғбек», М. Шайхзода), Дионис («Оловни ташлама, Прометей», М. Карим), Баҳром («Шошма, қуёш», Ў. Умарбеков), Арне (Баланд қоядаги аёллар», Х. Вуолийоки), Гемон («Антигона», Софокл) каби образларнинг ҳар бири уни минг-минглаб томошабинлар билан юзма-юз қилди.

Кейинги йилларда актёр телевизион спектаклларда ҳам қатнашиб, томошабинлар билан янада яқинроқ мулоқатда бўлиб, уларнинг таҳсинига сазовор бўлмоқда. «Ёз ёмғири» телевизион театрида Раҳим Саидов, «Қора карвон» (Қ. Қулиев) видеофильмида Чарлз Форстер, «Жудоликдаги йиллар» (Авежус)да Амомс, «Очилган қўриқ» (М. Шолохов)да Нагульнов, «Учинчи авлод» (Н. Мирошниченко)да Борис Ярцев, «Еттинчи қадаҳ» (Д. Пеев)да Коста, «Диёнат» (О. Ёқубов)да Ҳайдар каби роллари билан ўзини серқирра ижодкор сифатида намойиш этди. Актёрнинг сўнгги йилларда эътиборини жалб этадиган ишларидан бири Ў. Усмоновнинг «Гирдоб» асаридаги Азиз Қосимов образи бўлди. Бу асар пахтанинг вильтга чидамли янги навларини яратиш устида иш олиб бораётган олимлар ҳақида ҳикоя қилади. Азиз Қосимов — истеъдодли ёш олим. У ўзи ишлаб чиққан янги навни устози Жабборов, институт директори Оллоёров ва бошқа мутахассисларга исбот қилгунча жуда кўп қийинчиликларни енгиб ўтишга тўғри келади. У бу курашда орқага чекинмайди, дадил олдинга қараб интилади. Ва ниҳоят ҳақиқат қарор топади. Севикли хотинининг бевафолик қилиши, институтда эса ҳар куни иши юришмай руҳан эзилишлари актёр ижросида жуда ишонарли ва ҳаётий чиққан. Томошабин беихтиёр қаҳрамон билан бирга яшайди, у билан баб-баробар изтироб чекади. Азизнинг мураккаб тақдири ҳақида ўйлайди. Буларнинг ҳаммаси актёр ижросининг муваффақиятини кўрсатади.

Истеъдодли актёр кинофильмларда ҳам суратга тушмоқда. Довженко киностудиясида режиссёр Н. Ильинский суратга олган «Юлдуз шуъласи» фильмидаги Эргаш Собиров, «Рингга чақирилади» фильмидаги шофёр каби роллар унинг кино санъатидаги дастлабки изланишларидан бўлди.

Интилганга толе ёр, дейди халқимиз. Ўз истеъдоди билан кенг томошабинлар эътиборига тушиб, уларнинг меҳр-муҳаббатини қозонаётган Эркин Комилов олдида ҳали жуда катта роллар турибди. Келажакда ундан умидимиз катта.

Моҳина АШУРОВА,
санъатшунос.

● ПАРРАНДАБОҚАР Раиса Ивановна Никифорова республика социалистик мусобақаси ғолиби — Бўстонлиқ ўрдакчилик-наслчилик репродукторида меҳнат қилади. Суратда Р. И. Никифорова ўрдакларни озиқлантирмоқда.

В. Портнов фотоси.

ТЕЖАШ ҲИСОБИГА

Ўзбекистон ССР «Госкомсельхозтехника»га қарашли Тошкент тажриба ремонт механика заводининг коллективи 17 апрель куни тежалган электр энергия ҳамда ёнилғи-мойлаш материаллари ҳисобига ишлайди. Колхоз ва совхозларга ремонт қилинган ўн иккита трактор двигателини жўнатиш ва «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаларининг ремонт устахоналари учун шунча гидропресс тайёрлаш кўзда тутилган. Меҳнат байрами кунида ҳар бир ишчи ўз сменасининг иш унумдорлигини бир ярим баравар ошириб бажариш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

АРЗОН ВА ХУШБИЧИМ

КАТТА-КИЧИК ҳамма болаларга кийим-кечак тикадиган Чирчиқдаги «Ғунча» фабрикаси ўз маҳсулотлари хилини чийдухобадан тикилган кийим-кечаклар билан тўлдирмоқда. Савдо талабларига кўра фабрикада «молния»ли икки хил моделдаги чийдухоба шимлар, шунингдек юбка тикиш йўлга қўйилди. Март ойидаёқ бу янги маҳсулотлар магазинларга чиқади. Йил мобайнида «Ғунча» миллион сўмликдан кўп шу янги хил молларни тикиб тайёрлайди.

(ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕТАЛЛ ҚАЙНОҚ СУВДА ҚАТТИҚЛАШАДИ

● МЕТАЛЛАР юзининг физик хоссаларини ўзгартириш учун қайнаётган сувдан фойдаланиш мумкинлиги кимнинг ҳаёлига келибди дейсиз. Лекин Рига политехника институтининг олимлари айни шундай ғояни ўртага қўйиб, уни муваффақият билан амалга оширдилар. Микротермоциклаш деб аталган технология олий мактабнинг иссиқлик энергетикаси кафедрасида вужудга келди.

Тадқиқотларининг кўрсатишича, қайнаётган сув юзининг буғ пуфакча вужудга келаётган ҳар бир нуқтаси бирдан иссиқ чиқариб, бир неча градус совийди. Секунднинг юздан ёки юз мингдан бир неча улушигача давом қилувчи узлуксиз температура молекула даражасидаги ўзгаришларни келтириб чиқаради. Натижада металл юпқа сирти қатламининг қаттиқлиги ортади. Уни шу йўл билан 30—40 процент ошириш мумкин бўлади. Машина ва механизм деталларининг едирилишга чидамлилигини ошириш учун шу кифоя қилади.

Сувни эмас, балки баъзи химиявий таркиблар қайнатилса қаттиқлиги пасайган ва металлни дарз ҳосил бўлишидан сақлайдиган қобиқни ҳам вужудга келтириш мумкин. Олинадиган самара қандай суюқлик танланганлигига ва жараённинг давоматига кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Бундан ташқари микротермоциклаш материал пластиклигинигина эмас, шу билан бирга материал юзининг иссиқлик ва электр хоссаларини ҳам бошқаришга имкон беради. Пўлат, чўян, мис, бронза, жез, дюралюминий билан олиб борилган экспериментлар шуни исбот қилди.

С. ШПУНГИН,
ТАСС мухбири.

ҚУЁШ МОТОРИ ИШЛАЙДИ

● ШУ кичик бир прибор офтобга қўйилиши биланоқ «жонланди» қўйди: сигнал чироғи ёнди, парраги бешовқин айлана бошлади.

— Бу Қуёш энергияси билан ишлайдиган контактсиз электр моторидир, — дейди Украина ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси К. Товсюк. — Ғоятда сезгир анизотроп ўтказгич туфайли нур энергияси унда механик энергияга, сўнгра эса электр энергиясига айланади. Украина ССР Фанлар академияси материалшунослик проблемалар институтининг Черновцы бўлимида ишлаб чиқилган янгиликни мутахассислар ғоят истиқболли деб ҳисобламоқдалар. Маҳаллий машинасозлар олимлар билан ҳамдўстликда Қуёш вентиляторларини ишлаб чиқариш учун ўзлаштиришга киришдилар. Мамлакат жанубидаги бир қанча шаҳарлардан шундай қурилмаларга буюртмалар келди. Шу бош йилликда айрим яйловлардаги чорвадорлар Қуёш водокачкалари, сув иситгичлари ва бошқа мосламаларнинг хизматларидан фойдалана оладилар.

Черновцили олимлар республикада тузилган «Энерго-комплекс» программаси доирасида контактсиз гелиомотор ясадилар. Ҳозир шундай мотор асосида тоғдаги қишлоқлар ва фермалар учун Қуёш электр станциялари ишлаб чиқилмоқда.

С. КАШТАЛЯНЧИК,
ТАСС мухбири.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ЖЕНЕВА. (ТАСС). Бу ерда Европада ядро қуролларини чеклаш тўғрисидаги музокараларда СССР ва АҚШ делегацияларининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

«ҚАЙТА ҚУРИШ» ТЎҒРИСИДА ҚАРОР

ПЕКИН. (ТАСС). Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитетининг сессияси давлат органларини ислоҳ қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Қарорда «марказлаштиришни кучайтириш, раҳбарликни бирлаштириш ва аппарат иши самарадорлигини ошириш» кўзда тутилган. Шу мақсадда бир қанча министрликлар ва идоралар тугатилади, жуда хилма-хил даражаларда мансабдор кишиларнинг жуда кўпчилиги ўзгартирилди. Давлат Кенгаши бош министри Чжао Цзяннинг докладидан ва ХХР матбуотидаги хабарлардан маълум бўлишича, ислоҳот асосан Пекиннинг ҳозирги раҳбарларига маъқул бўлмаётган кишиларга даҳлдордир. Хуа Гофэн тарафдорлари, «маданий революция» деб аталган даврда кўтарилган шахслар ишдан бўшатилади.

АҚШНИНГ ХАТАРЛИ РЕЖАЛАРИГА ЙЎЛ ЙЎҚ!

ТОКИО. (ТАСС мухбири). Японияниг демократик жамоатчилиги Америка маъмуриятининг Япония оролларини Пентагоннинг ракета-ядро плацдармига айлантиришдан иборат даҳшатли режаларига кескин қарши чиқмоқда. Шу кунларда бутун мамлакатда ўтказилаётган оммавий митингларда японлар АҚШнинг хатарли режаларини қаттиқ қораламоқдалар.

«Биз Американинг ядровий кемалари Йокосукидан олиб кетилишини талаб қиламиз. Шаҳримизнинг Америка ядровий ракеталари омборига айлантирилишига йўл қўймаймиз!» — дейилади Йокосукида ўтказилган урушга қарши намойиш қатнашчиларининг Оқ уйга йўллаган норозилик телеграммасида. АҚШ ҳарбий денгиз кучларининг Узоқ Шарқдаги энг катта базаси шу шаҳарда жойлашган.

«Томагавк»лар ва «Першинг»лар Япония территориясида жойлаштирилмасин!», «Япон денгизини тинчлик ва яхши қўшничилик денгизига айлантирамиз!» — мамлакатнинг ғарбий соҳилидаги Майдзуру шаҳридаги оммавий митинг мана шу шиорлар остида ўтди. Тинчлик ҳаракатининг маҳаллий активлари Япониянинг ўн битта префектурасидан келган тинчлик тарафдорлари ташкилотларининг намояндалари билан биргаликда Вашингтоннинг Тинч океан регионидаги ракета потенциалини кучайтириш тўғрисидаги қарорини ва Пентагоннинг АҚШ 7-флоти составидаги ядро қуроли билан таъминланган кемаларини Япония портларида жойлаштириш ниятини қораладилар. Митинг қатнашчилари Рейган маъмуриятининг милитаристик сиёсатини қоралаб, Вашингтон илгари сураётган «чекланган ядро уруши» концепцияси тинчликка ва халқаро хавфсизликка реал хавф солиб турганини таъкидладилар.

● Отлиқ полиция Миннисота (АҚШ) штатидаги Блумингтон шаҳрида ўтказилган норозилик намойиши қатнашчиларини тарқатиб юбормоқда.

АП—ТАСС фотоси.

АМЕРИКА МАЪМУРИЯТИНИНГ БЕҲАЁЛИГИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Оқ уй вакилининг АҚШ президенти Р. Рейган шу йил июнь ойида Британияга қиладиган визити вақтида мамлакат парламенти иккала палатасининг қўшма мажлисида нутқ сўзлайди, деб айтган гаплари Британия оролида чинакам сиёсий ғала-ғовурга сабаб бўлди.

Лейбористлар партиясининг раҳбари М. Фут консерваторлар ҳукуматининг бошлиғи М. Тэтчер билан учрашиб, ана шу режаларга қарши қатъий норозилик билдирди. Лейборист депутатларнинг кўпчилиги ҳозирнинг ўзидаёқ Америка президентининг парламент мажлисида нутқ сўзлашига қарши норозилик билдирдилар.

АҚШ маъмурияти раҳбарининг Лондонда бўлишига доир программасини бир томонлама тартибда эълон қилганлиги Британиянинг сиёсий доираларида қаттиқ норозилик келтириб чиқарди. Матбуотнинг таъкидлашича, бу ҳол дипломатик протоколнинг энг оддий нормаларига тамоман зиддир. «Қўшма Штатлар ўзини хоҳиш-иродасини Британияга тиқиштириш ҳуқуқига эга деб ҳисоблаётганлиги ғоят пасткашликдир», — деди лейбористлар партиясидан парламент депутати Гвинет Данвуди хоним.

Оқ уй вакилининг айтган гаплари, деб ёзади маҳаллий газеталар, ҳатто консерваторлар ҳукуматининг ҳам «жиғига тегди». М. Тэтчер Америка президентига йўллаган телеграммада АҚШнинг бундай хатти-ҳаракати унинг ҳукумати аъзоларини «саросимага солди» дейилади. АҚШнинг беҳаёларча хатти-ҳаракатидан ғазабланиш шу даражага етдики, Қўшма Штатларнинг Лондондаги элчиси ташқи ишлар министрлигига бориб, узр сўрашга мажбур бўлди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● **БАЙРУТ.** Исроилнинг оккупациячи маъмурлари босиб олинган араб территорияларининг туб аҳолисига нисбатан жабр-зулм сиёсатини ўтказмоқда. Вафа Фаластин информация агентлигининг хабар беришича, Исроил ҳарбий трибунали Ғазода фаластинлик Муҳсин Аб Шавшини 9 йилга қамоқ жазосига ҳукм қилган. Унга одатдаги «маъмурларга қаршилик кўрсатганлиги ҳамда Фаластин қаршилик ҳаракатига алоқадор бўлганлиги» учун деган айб қўйилган.

● **КАРАКАС.** Венесуэла демократик кучлари АҚШнинг Марказий Америкада ва Кариб ҳавзасида интервенциячилик планларига қарши ягона кураш фронтини тузишга қарор қилдилар. Бу фронтга оммавий, сиёсий, касаба союз, студентлар ва бошқа ижтимоий ташкилотларнинг вакиллари киради. Никарагуа, Гватемала ва Сальвадор халқлари билан бирдамлик юзасидан бу ерда бўлиб ўтган анжуман қатнашчилари фронт тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бирдамлик анжумани ишида Венесуэланинг таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари, шунингдек Марказий Америкадаги бир қанча давлатлар ватанпарварлик ташкилотларининг вакиллари иштирок этди.

● **ТЕҲРОН.** Эрондаги Ирна ахборот агентлигининг хабар беришича, Оятилло Ҳумайнийнинг яқин сафдошларидан бири, конституция бажарилишини назорат қилувчи кенгаш аъзоси Оятилло Раббани-Шерози автомобиль ҳалокатида ўлган. Сўнгги вақтларда у Ҳумайнийнинг Форс вилоятидаги вакили ҳам эди.

(ТАСС, 9 март).

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

АВТОМОБИЛЧИЛАР ШАНБАЛИККА ТАЙЕРЛАНМОҚДАЛАР

● СИРДАРЁ область автомобиль трестининг коллективлари москваликларнинг ташаббусига қўшилди. Бу ерда йил бошидан бери 80 тоннадан ортиқ ёнилғи-мойлаш материаллари тежалган бўлиб, 17 апрель куни ҳамма машиналар тежалган ёнилғи ҳисобига ишлайди. Шофёрлар 36 минг тонна юкни, 80 минг йўловчини бепул ташийдилар ва беш йиллик фондига 6 минг сўмдан кўп пул ўтказадилар.

ТЕЖАЛГАН РЕСУРСЛАР БИЛАН

● УРГАНЧ локомотив депосида коммунистик шанбалик кунида ишлашга етарли хом ашё ва материаллар ғамлаб қўйилди. Корхона меҳнаткашлари йил бошидан бери шу ресурсларни тежадилар.

Меҳнат байрамига 500 темирйўлчи чиқади. Локомотив бригадалари шу куни Урганчдан Дарханота ва Тошҳовузга ўнта эстафета поездларини ҳайдаб боради. Слесарлар икки тепловозни ремонтдан чиқарадилар — бу ишда рейслардан бўш машинистлар ва уларнинг ёрдамчилари қатнашади. Икки электр моторни ремонтдан чиқариш, ҳамма цехларнинг машина-ускуналарини профилактик ремонт қилиш ҳам мўлжалланади.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

● ПОЙАБЗАЛ фабрикасининг меҳнаткашлари Қўқонда биринчилар қаторида москваликларнинг ташаббусларига қўшилдилар. Шанбаликка бир ярим мингдан кўп ишчи, техник ва инженер чиқади. Қарийб уларнинг ҳаммаси шу куни иш жойларида ўтказади ва 4 минг жуфтдан кўп ёзлик пойабзал тайёрлаб чиқаради. Маҳсулотнинг ҳаммаси тежалган кўндан тикилади.

Фабрикада тузилган шанбалик штаби 56 та технологик ускунани ремонтдан чиқаришни, фабрика ҳовлисини ободонлаштиришни мўлжаллаб қўйди. Ҳамма ишларни бепул бажаришга ва ёзиладиган маблағларни беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилинди.

ПАХТА ЗАВОДИ ХОДИМЛАРИНИНГ СЎЗИ

● ТЕРМИЗ пахта заводи ишчи ва хизматчиларидан 200 киши 17 апрелда ленинча шанбаликка чиқади. Улар юксак унум билан ишлаб, 60 тоннадан кўп ипак пахта тойи, шунингдек 3 тонна линт тайёрлаш мажбуриятини олдилар. Асосий ишлаб чиқаришда банд бўлмаганлар заводга ёндош кўча йўлкасига асфальт ётқизишни, бошқа ободонлаштириш ишларини бажаришни мўлжалламоқдалар. Заводнинг учала тайёрлов пунктида механизмлар ремонтдан чиқарилади, ариқ-зовурлар тозаланади.

(ЎзТАГ).

● С. М. БУДЕННИЙ номли Жиззах от заводи зотли қорабайирларни етиштиришга ихтисослаштирилмоқда. У ҳар йили республикамиз спорт жамиятлари учун 250 тагача тулпорлар жўнатади. Ўн биринчи беш йилликда отлар сонини 1500 бошга етказиш мўлжалланмоқда. Суратда: от заводи ходими Г. Нуралиева «Добродее» лақабли пойгачи от билан.

В. Занко фотоси.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Куни кеча республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида «Фанни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш» деб номланган кўргазма очилди. Унда республикамиздаги 72 илмий-текшириш институтлари ва конструкторлик бюролари иштирок этмоқда.

X беш йиллик Ўзбекистон меҳнаткашлари учун улкан муваффақиятларга бой бўлди. Халқ хўжалигининг барча тармоқлари бўйича беш йилликка мўлжалланган план ва социалистик мажбуриятлар ортиғи билан бажарилди. Албатта, бунда илғор фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш, янги-янги автоматлаштирилган поток линияларини ишга тушириш, турли хил замонавий қурилмалардан фойдаланиш муҳим аҳамият касб этди.

Биргина ўтган беш йилликнинг ўзида республикамиз саноати бўйича 4 мингга яқин янги маҳсулот тури ишлаб чиқарилди. 14 мингдан ортиқ қурилмалар, мингдан ортиқ механизациялашган поток линиялар, 50 автоматлаштирилган технологик жараённи бошқариш системаси ва турли хил замонавий қурилмалар ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Республикамизда фанни ишлаб чиқаришга тадбиқ этиш натижасида 400 миллион сўм фойда кўрилди.

Кўргазмада қатнашаётган Ўзбекистон Фанлар академиясининг ядро-физикаси институтида тайёрланган маҳсулотлар диққатга сазовордир. Институт олимлари томонидан яратилган полиэтилен трубаларнинг қалинлигини ўлчаш аппарати, пахта маҳсулотларини қайта ишловчи механизмлар системаси ва фениот қурилмалари ҳозирги кунда меҳнаткашлар оғирини енгил қилмоқда. Шунингдек, Электроника институтида тайёрланган целлюлоза маҳсулотлари намлигини ўлчайдиган индикатор, беморларга кислородни иситиб берувчи система, мева ва сабзавотларни қайта ишлайдиган озонатор қурилмалари ҳам ўзига хослиги билан ажралиб турибди.

Булардан ташқари кўргазмада намойиш этилаётган республикамизнинг бошқа кўплаб илмий-текшириш институтлари ва конструкторлик бюроларида яратилган маҳсулотлар ҳам томошабинлар диққатини тортмоқда.

К. ҚОБИЛОВ.

ОБИДАЛАРНИ ТИКЛАШГА — ЖИДДИЙ ЭЪТИБОР

«ЗАНГИОТА» ҚАЧОН БИТАДИ?

Республикамиз ўзининг меъморчилик мероси билан дунёга донг таратган. Жафокаш халқ усталари томонидан бунёд этилган қайтарилмас архитектура ансамбллари асрлар оша ўз кўркини кўз-кўз қилиб турибди. Самарқанд, Бухоро, Хева ва Шаҳрисабз шаҳарларидаги каби тарихий обидалар Тошкент ва унинг атрофида ҳам бунёд этилган. Бароқхон, Кўкалдош мадрасалари ва айниқса, областимизнинг Калинин районидаги Зангиота архитектура комплекси ҳам халқ дурдоналаридандир.

Тарихий манбаларга қараганда, Зангиота мақбараси XIV асрнинг 80-йилларида, амир Темур томонидан қурдирилган. Уни безаш ишлари эса XV асрнинг 20 йилларида Мирзо Улуғбек даврида бажарилган.

Зангиота меъморчилик комплекси бундан ташқари турли даврларда қурилган бинолар — Хонақоҳ шийпон, дарвозахона ва бир-биридан алоҳида-алоҳида мадраса, масжид, минора, шийпон ва ҳовуздан ташкил топган. Уларнинг қурилишидаги ўзига хослик, айрим бажарилган архитектура ишларининг Самарқанддаги ноёб ёдгорликларга ўхшашлиги ва бошқа томонлари халқимизнинг ўтмиш маданий меросини ўрганишда алоҳида аҳамият касб этади.

Мазкур ёдгорлик комплекси давлат муҳофазасига олиниб уни қайта тиклаш ишлари йўлга қўйилди. Бунинг учун маблағ ажратилди.

Ёдгорлик комплексида «Узкультстрой»нинг ремонт қурилиш бошқармаси қайта тиклаш ишларини бошлаб юборди. Бунинг учун 160 минг сўмлик смета ҳужжатлари тузилди. Кейинчалик бу ишни республика Маданият министрлигига қарашли «Меъмор» бирлашмаси коллективи давом эттирди. Бироқ, афсуски бошланган ишлар шу пайтгача охирига етмай турипти.

Айрим бажарилган сифатсиз ишлар эса ноёб ёдгорликнинг бузилишига сабаб бўлмоқда.

Ансамбль ҳовлисига кирган киши ҳайратдан ёқа ушлайди. Бу ерда ғишт ва тупроқ уюмларидан ташқари бир тоннадан ортиқ цемент қотиб ётибди. Қурилиш ташкилотининг бир қанча юк ташувчи транспортёрлари ёмғир остида, занг босган ҳолда ташлаб қўйилган. Айвон тўсинларидан бири синганлиги сабабли тиргович қўйилган. Унинг мақбара томонидан эса учдан бир қисми бузилиб кетган.

Қурилиш ташкилоти кўплаб маблағ сарфлаб қайта тиклаган 27 мадраса ҳужраларидаги ишларни деярли қайтадан бажариш керак. Чунки ҳужраларнинг томи нотўғри тузатилганлиги сабабли улардан чакка ўтиб кетган. Комплексда иситиш ва электрлаштириш ишлари ҳам ниҳоясига етказилмаган.

Ўтган йилнинг ўзида тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш область Совети томонидан ёдгорликни таъмирлаш ишлари учун 20 минг сўм маблағ ажратилган эди. Лекин таъмирловчилар бунинг 6 минг сўмини ўзлаштирдилар, холос. Шунингдек, область ижроия комитети томонидан ажратилган 20 минг дона ғиштдан ҳам фойдаланилмади.

1974 йил Зангиота ансамблини қайта тиклаш масаласи катта доирада муҳокама қилиниб судралаётган ишларга йил охиригача чек қўйиш вазифаси топширилган эди. Бироқ, министрликдаги ўртоқлар бу топшириқ бажарилиши устида бош қотиришмади.

Ҳозир Зангиота ансамблида область илмий атеизм уйи ва унинг кўргазма зали, шунингдек, тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш область Советининг кўргазма зали жойлашган. Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, «Рассом» ишлаб чиқариш комбинати айби билан илмий атеизм уйи кўргазма залларини жиҳозлаш ишлари пала-партиш ҳолда, суст олиб борилмоқда.

Комплексни келиб кўриш истагида бўлган томошабинлар сони йил сайин ортиб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзида иттифоқдош республикалар ва чет эллардан 10 мингдан зиёд турист ва меҳмонлар ёдгорлик билан танишишди. Бу йил эса шу кунгача 30 дан зиёд туристик группа ансамблда бўлди. Лекин, унинг юқорида айтилган аҳволда эканлиги ачинарли ҳолдир.

Областимизда ягона ҳисобланган халқимизнинг ушбу маданият ёдгорлиги тез кунларда қайта тикланса, у область меҳнаткашлари ва бу ерга келувчи меҳмонларни атеистик руҳда тарбиялаш марказига айлантирилса, мақсадга мувофиқ бўларди.

М. МИРСОАТОВ,
тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш область Совети раисининг ўринбосари.

Қ. КАРИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

● БЕКОБОД районидаги Ломоносов номли мактабда таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Бу ерда ўқувчиларнинг эстетик, меҳнат ва жисмоний тарбиясига алоҳида эътибор берилаётир. Суратларда: мактаб фаолиятидан лавҳалар. Т. Маҳкамов фотолари.

КЕЛИНЛАРНИ КАМСИТМАЙЛИК

ҚАЙНОНА-КЕЛИНЛАР МУНОСАБАТЛАРИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

Удумимизга кўра қизларимиз балоғатга етгач, учирма қуш бўлиб бошқа бир хонадонга келин бўлиб боради. Келин бўлиб бориш айтишгагина осон. Аслини олганда икки томон ҳам, яъни ҳам келин, ҳам куёв томоннинг ота-оналари икки ёшнинг висол онларини яқинлаштиргунча озмунча елиб — югуради, озмунча баланд чиқиб, паст тушади дейсизми! Қўша-қўша сарполару, қимматбаҳо уй безаклари, гиламлар, оғизнинг бир четидан чиқадиган, лалон пул турадиган гарнитурларни тўплагунча қиз томоннинг тинкаси қуриса, йигит томон сарпа-суруқлардан ташқари, тўй харажатларини кўтараман деб тинкаси қурийди. Бу-ку, майли-я, шунча оворагарчилик билан икки ёш тотув ҳаёт кечириб кетса нур устига аъло нур. Лекин... Ана шу лекини ёмон.

Тўйдан кейин куёв томоннинг айби билан содир бўладиган айрим воқеалар шу хонадонга келган келиннинг маънавий камолотига, жамият олдидаги бурчини бажармаслигига сабаб бўлади. Студент ёшлар тарбияси билан шуғулланадиган улкан билим даргоҳимиз — Тошкент Давлат университетида узоқ йиллардан бери ишлаш жараёнида турлича воқеаларнинг гувоҳи бўлдик.

Маълумки, кундузги ва кечки бўлимларда юқори курс студентларининг айримлари «келинчак» деган «унвонга» эга. Уларнинг ҳаммаси эмас, айримлари қайнона ёки турмуш йўлдошининг ўқишига тўсиқ бўлаётганидан нолишади.

«Д»... исмли қиз мактабдаги педагогик практика жараёнида тўққизинчи синфда ўтказадиган дарси куни келмади. Сабабини сўралганда, ерга қараб, йиғламсираб қизариб турарди:

— Келишга илож топа олмадим. Қайнонам юбормадилар. Эрта — тонгдан бошлаб бир олам ишни зиммамга юкладилар: хамир қориб сомса қилиш, меҳмонлар учун жой тайёрлаш, қозонга шўрва солиш. Шоша-пиша шу ишларнинг бир қисмини бажариб, ишга шошилсам, мени жеркиб солсалар бўладими:

— Безбетлик эви билан-да. Ўқитадиган болаларингиз бир кун кечроқ мулла бўлишар. Ахир, келадиган меҳмонлар сизни деб келишади! Сизга мактаб керакми ёки эрми?..

Сиртдан қараганда дарсига кела олмаган студентками айблаб ҳам бўлмайди. Нега деганда масъулиятли вазифасини оғишмай бажарай деса, қайнонаси ранжийди, ранжийдигина эмас, шу «қилмиши»нинг қайтими сифатида кечқурун уни ҳам, турмуш йўлдошининг ҳам таъбини хуфтон қилади, уйдан ўйрон чиқаради.

Аслида қайнона ва келинлар орасидаги зиддият мана шундай келишмовчиликлар асосида келиб чиқади. Ахир, келин қилиб олишда «ўқитаман», «ишлатаман» деб ваъда бериб олинади-ку!

Ҳа, «Р»... исмли IV курс студенткасини ҳам олишда қайнона бўлмиш хотиннинг ўзи келиб, икки қўлини кўксига қўйиб:

— Менинг ёш болам йўқ, уй юмушларини ҳам қилавераман, келин болам ўқийверади, шунга сўз бераман.., — деб ёлворганди. Лекин тўй ўтгач, аста-секин ўзгариб «юмшоқ» қайнона юмшоқлигини кўрсатганди: «Ишлаб мени боқмай қўя қолинг, — дейди келинини жеркиб, — ўғлимнинг топганига сабр қилиб ўтиравринг...».

Келин бечора «Мен шунча йил қийналиб ўқиб, ишламайманми, шу умидда ўқиганмидим», — деб ичидан ачинди. Озроқ дарс соати олиб ишлашга эридан рухсат сўради. Шунда ҳам боласини ўз онасига топшириб, ишдан қайтишида олиб қайтадиган бўлди. Бундан ранжиган қайнона эр-хотин орасига совуқчилик туширишга интилди. Шу мақсадда келинига: «Ўғлим сени ёмон кўради, болангни ҳам зўрлаб қўлига олдираман», — деса, ўғлига: «Хотинчангни гапини эшитдингми, ўғлим, у юзсиз, сенинг ўғлинг билан мен чидаб яшаяпман, мендан бошқа аёл бўлганида, аллақачон ажрашиб кетар эди», — дейди. Натижада икки ёш бир-бирига тескари бўлиб қолишди...

Яқинда тўртинчи курс студентларидан имтиҳон олаётиб шундай кўнгилсиз воқеага дуч келдим.

Дарсларга актив қатнашиб юрадиган, яқиндагина турмушга чиққан кўҳликкина «Ф»... исмли кечки бўлим тўртинчи курс студенткаси имтиҳон топшираётиб, айрим саволларга тўла жавоб бера олмай қийналди. «4» баҳо қўяй десам «домлажон, мен «5» баҳога ўқиб келганман, баҳо қўймай туринг, яна ўқиб келаман», деб йиғлаб юборди.

Эшитишимизча, ушбу студентками «ўқитамиз» деб ваъда бериб олиб, кейинчалик ҳатто иш жойидан ҳам бўшатиб олишган экан.

— Сени боқишга ҳам қурбим етади, бир ойда топганингни бир кунда топаман, — депти пулдор куёв бола.

— Ишдан-ку, бўшадим, энди ўқишимга ҳам имконият йўқ.

— Ўқийдиган одам ухламай ўқиса ҳам бўлади, — деб-ди иш кетидан иш буюраверадиган қайнонаси унга. Шу сабабли ўқиш тугаб сессия бошланган бўлса ҳам «ўқишга бораяпман» деб уйидагиларни алдаб, курсдош дугонаси билан дарс тайёрлаётганини айтиб берди.

— Турмушга чиқмай турсам бўларкан, қийналиб кетдим, — деб нолиди студентка.

Қизиқ, айрим оилаларда келинга уй хизматкори сифатида қарашади. Ахир қайноналар, куёвлар шуни эсдан чиқармаслиги керакки, ўша келинпошшалар фақат уй бекасигина эмас, балки жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоси, уларнинг ҳам ҳаётдаги ўз орзуси, ўрни бор. Улар ҳам қурби етганча эл бойлигига, фаровонлигига ҳисса қўшиши лозим. Бу бурчни ҳис этган қайнона-қайноталар оз дейсизми! Бундай қайноналарнинг келини ҳамма вақт «ойижон» деб муомала қилади, ҳатто орқасидан соясига кўрпача солиб, уни чин дилдан ҳурматлайди, эъзозлайди.

Ана шундай ўзига ҳам, келинларига ҳам бахт яратиб, пиру-бадавлатликда яшаётган қайноналарнинг бири, ўн бир боланинг онаси Наима Ғуломовадир. Болаларни турмуш ўртоғи темир йўл хизматчиси Абдужаббор ака билан ҳамдамликда, меҳнатсевар, элсевар қилиб тарбиялашган. Меҳнати мевалари баракали унаяпти. Ҳозирда Наимахон уч келин ва икки куёвга қайнона, яъни чин она, қатор невараларга бувижон. Келинлари билан бир ҳовлида аҳил-тотув яшашади. Келинлари «ойижон, ойижон» деб ўтказгани жой топишолмайди. Наимахон эса бўш вақтларида уй-рўзғор ишларига қарашади, невараларй устида парвона. Бугина эмас, у жамиятимизнинг актив аъзоси—169-мактабда тил-адабиётдан дарс беради.

Бошқа бир мисол: Акмал Икромов районига қарашли А. Хошим кўчаси, 8-уйда истиқомат қилувчи пенсионер Азиза Исомиддинова Муҳаббатхонни ўрта мактабни битиргач, келин қилиб туширган эди. У ҳозиргача келинига қайнона эмас, чин оналик қилиб келмоқда: уни бир ойлик келинчаклигидан бошлаб ТошДУнинг филология факультетига киритиб, беш йил ўқишига кўмаклашди. Савдо техникумида ўзбек адабиётидан дарс бериб келаётган Муҳаббатхон икки ўғил ва икки қизнинг онаси. У ҳам қайнонанинг удумини олган: уй ишларини ҳам ўз ўрнига қўяди, жамиятда ҳам ўз ўрнини эгаллаган. Муҳаббатхоннинг камоли ва жамолида, ҳаётий қувончида шу муштипар, меҳнатсевар, меҳридарё онанинг ҳиссаси катта.

Демак, келин-куёвлар тотувлигида, уларнинг жамиятга қўлдан келганча ўз соҳаси бўйича хизмат этишида қайнона-қайноталарнинг хизмати бебаҳо. Шундай экан, келинлар аҳволини ҳис қилиб, оиланинг ҳамма аъзолари: шу жумладан, қайнисингил, қайнилар ҳам кўмаклашишса ёмон бўлмасди. Лекин бу ўринда муҳим бир омилни таъкидлаб ўтмоқчи эдик: келинпошшаларнинг ўзлари ҳам чаққон, чапдаст, энг муҳими, тилларидан бол томиб турса, бахт калити уларнинг қўлларида бўларди.

А. ҲАСАНОВА,
ТошДУ педагогика кафедрасининг доценти.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● СУВ ПОЛОСИ. Мамлакат чемпионатининг биринчи давра кечиктирилган ўйини бўлиб ўтди. Тбилисида Тошкентнинг «Меҳнат» командаси маҳаллий динамочиларга 9:11 ҳисобида ютқазиб қўйди.

● ШАХМАТ. Ереванда якунланаётган зона турнирида уч ғолиб шахматчининг номи маълум бўлди. Улар Тукмаков, Псахис ва Юсуповлардир. Зоналараро турнирга йўлланма оладиган тўртинчи спортчининг номи Дорфман—Геллар бахсидан кейин маълум бўлади. Ҳар икки шахматчи ҳам сўнгги йўлланмага даъвогар. Тошкентлик Г. Аъзамов ҳам дастлаб ана шу йўлланмани қўлга киритиш учун курашаётган эди. Лекин у сўнгги ўйинларини суст ўтказди. Жумладан, 14-турда Долматовга ютқазиб қўйди. Ундан олдин эса Романишин билан дурангга рози бўлди.

● ФУТБОЛ. Бугун Тошкент шаҳри ва пойтахт области стадионларида футбол бўйича ўсмирлар ўртасида ўтказилаётган халқаро анъанавий турнирнинг ҳал қилувчи ўйинлари бўлиб ўтади. Ўз группаларида ғолиб чиққан ГДР ва Грузия командалари бош соврин учун майдонга тушадилар. Бу матч Тошкентдаги «Старт» стадионида бўлиб ўтади. Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози стадионида эса СССРнинг биринчи ва ЧССР командалари учинчи—тўртинчи ўринлар учун беллашадилар. Республикамиз ёш футболчилари эса Руминия терма командаси билан тўққизинчи—ўнинчи ўринлар учун курашади.

«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 13 мартда чиқади.

Редактор Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

Тошкент области шаҳарлари ва районларида СССР ташкил топган куннинг 60 йиллигига бағишланган

«ТЕНГЛАР ИТТИФОҚИДА»

Бадиий фильмларнинг Тематик намойишини давом эттиради.

Украина ССР киностудияларида ишлаб чиқарилган фильмлар намойиш қилинади.

Ангрен шаҳридаги «ДРУЖБА» кинотеатрида

15, 16 мартда БУГДАН ВИСЛАГАЧА.
17. 18 мартда — ҲАММАСИНИ ЎЗ УСТИМИЗГА ОЛАМИЗ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).
25, 26 мартда — МЕН—ХОРТИЦА (Одесса киностудияси маҳсулоти).

Янгиобод шаҳридаги «РАДУГА» кинотеатрида

11 мартда МЕН—ХОРТИЦА (Одесса киностудияси маҳсулоти).
12 мартда — ҲАММАСИНИ ЎЗ УСТИМИЗГА ОЛАМИЗ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).
15, 16 мартда — ЎҚЛАР ТОВУШИ ОСТИДА (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Оҳангарон шаҳридаги «ВОСХОД» кинотеатрида

14. 15 мартда — ОҚ СОЯ.
16, 17 мартда — СЕВИШ ҲУҚУҚИ.
30, 31 мартда —ЭСКАДРИЯНИНГ ҲАЛОКАТИ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Пискент районидаги «БАҲОР» кинотеатрида

11, 12 мартда — МЕРСЕДЕС ИЗИНИ ЙЎҚОТДИ. (Довженко номли киностудия маҳсулоти).
16, 17 мартда — НАФРАТ (Одесса киностудияси маҳсулоти).
18, 19 мартда — КОВАЛЕВКАГА САФАР (Довженко номли киностудия маҳсулоти).
15, 16 мартда — ЎТА ХАВФЛИЛАР.
27, 28 мартда — «ЎЛИМ» СЎЗИНИ УНУТИНГ (Одесса киностудияси маҳсулоти).
31 мартда — ДЕНГИЗ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Бекобод районидаги Нодира номли кинотеатрда

16, 17 мартда — Р. В. С. (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Коммунистик районидаги Октябрь 50 йиллиги номли кинотеатрда

16, 17 мартда — ПЛАТОН МЕНИНГ ДЎСТИМ.
18, 19 мартда — ФЕРФАКС МИЛЛИОНЛАРИ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Ўрта Чирчиқ районидаги Фарҳод номли кинотеатрда

20, 21 мартда — ИККИ ЙИЛ ЖАҲАННАМ ЁҚАСИДА.
31 мартда — ҚОРЛИ ТУЙ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Паркент районидаги «БАҲОР» кинотеатрида

11, 12 мартда — МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ОТРЯД.
14, 15 мартда — ҚИР-АДИР ГУЛЛАРИ.
25, 26 мартда — ЧЕМПИОН ЎҒЛИ.
28, 29 мартда — ЎТА ХАВФЛИЛАР (Одесса киностудияси маҳсулоти).

Бўка районидаги «БАҲОР» кинотеатрида

14, 15 мартда — ҲАММАСИНИ ЎЗ УСТИМИЗГА ОЛАМИЗ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).
22, 23 мартда — ЎТА ХАВФЛИЛАР.
24, 25 мартда — «ЎЛИМ» СЎЗИНИ УНУТИНГ.
30, 31 мартда — КАТТА ГАП (Одесса киностудияси маҳсулоти).

Янгийўл районидаги Новомихайловка посёлкасида

11, 12 мартда — ҲАММАСИНИ ЎЗ УСТИМИЗГА ОЛАМИЗ.
19, 20 мартда — МЕРСЕДЕС ИЗИНИ ЙЎҚОТДИ (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Оққўрғон районидаги «ЁШЛИК» кинотеатрида

29, 31 мартда — КОВПАК ҲАҚИДА ЎЙЛАР (1, 2-сериялар, Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Ғалаба районидаги «ҒАЛАБА» маданият уйида

11 мартда — ҲАЁТНИНГ ҲАР КУНИ (Одесса киностудияси маҳсулоти).
12, 15 мартда — ЧАҚМОҚЛАР (Довженко номли киностудия маҳсулоти).

Оржоникидзе районидаги «СОЮЗ» кинотеатрида

15, 16 мартда — МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ОТРЯД (Одесса киностудияси маҳсулоти).

Чиноз районидаги «ВАТАН» кинотеатрида

27, 28 мартда — ОРИОН СИРТМОҒИ (Одесса киностудияси маҳсулоти).

Телевидение

11 МАРТ

МТ-I. 9.00 — Время. 9.45 — Горнчилар, қаердасиз! 10.15— Ч. Диккенс. «Эдвин Друд сири». 2-серия. 11.55 — Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.25— Концерт. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.45 — Ўсмирлар учун музикали программа. 17.55 — СССР халқларининг V қишки спартакиадасида. 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 Инсон ва қонун. 20.00 — Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Фильм-концерт.

МТ-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20—Илмий оммабоп фильм. 9.35 ва 13.05 — Сиз яратган боғ. 10.05 ва 12.05 — Испан тили. 10.35 ва 11.35 — Умумий биология. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Тарих. 12.40 ва 13.45 — Зоология. 13.35 — Илмий-оммабоп фильм. 14.10 — Людвиг ван Бетховен. 14.55 — Танишиш. Бадиий фильм. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — СССР халқларининг V қишки спартакиадасида. 19.15 — Фильм-концерт. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.50 — Халқ ижоди. Телевизион кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Ч. Диккенс. «Эдвин Друд сири». 3-серия.

ЎзТВ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 — Зоология. 15.00 — Футбол бўйича XII халқаро ўсмирлар турнири. Финал. «Старт» стадионидан олиб кўрсатилади. 16.35 — Болалар учун фильмлар. 17.10 — «Қўшиғим, жон қўшиғим». 17.50 — Ўзбекистон комсомолининг XXII съезди олдидан. «Ёшлик» студияси кўрсатади. 18.20 — Фан уфқлари. 18.50— Баҳорнинг энг узун куни. Фильм — манзаралар. 19.30— Ахборот. 19.45 — Адабий альманах. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 22.05 — «Озод Ватаним ортсин шон-шуҳратинг». СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган иттифоқдош республикалар телевизион фестивали. Қирғизистон телевидениесининг программаси.

ЎзТВ-II. 18.10 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. 19.10 —Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Телефильм. 20.30 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 21.30—МТ-II.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048; 325354 партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.